

Werkingsjaar 2017

Logo Zenneland streeft naar meer levenskwaliteit en gezonde levensjaren voor iedereen.

www.logozenneland.be
Facebook & Twitter @logozenneland

***Kijk ook op www.logozenneland.be/jaarverslag-jaarplan
Je vindt er naast de jaarverslagen ook de planning voor 2018.***

Dit document geeft je een overzicht van de samenwerkingsverbanden, initiatieven, acties en projecten van 2017 van Logo Zenneland.

De verantwoording naar de Vlaamse overheid gebeurt via het online uitwisselingsplatform CIRRO*. Dit inhoudelijk werkingsverslag is een bondige weergave van wat wordt ingebracht in CIRRO door Logo Zenneland. Vaak wordt er verwezen naar documenten die ook online zijn opgeladen als bijkomende ondersteuning van de verantwoording. Wil je deze documenten inkijken, dan kan je deze opvragen bij het Logo. Schoolprojecten van het schooljaar 2017-2018 werden in dit rapport nog niet meegenomen.

Elk project is gekoppeld aan een actiefocus. Deze actiefocussen (of operationele doelstellingen) zijn dan weer gekoppeld aan de gezondheidsdoelstellingen / thema's. Hiermee geeft de overheid haar verwachtingen aan voor de specifieke doelstellingen/thema's. Uiteraard is er nog heel wat ruimte voor een regionale invulling. De actiefocussen worden jaarlijks aangepast.

Per project is er een bondige beschrijving (Wat is het project, wat doet Logo Zenneland en wat is specifiek in deze regio aan dit project, welk partnership is er). Vooral in het onderdeel evaluatie (Wat is er gebeurd met het aanbod en de samenwerking. Beschrijving van deelname, impact, aantal sessies, ...) van een de projectfiche kan je zien wat is gebeurd en welke lokale partners aan de slag gingen met dat specifiek project.

Voor bijkomende vragen kan je uiteraard steeds bij het team terecht:
www.logozenneland.be.

* CIRRO is een ICT-systeem van het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid dat toelaat de werking van de Logo's en betrokkenen te ondersteunen, op te volgen, te evalueren en aan te sturen. Het platform stimuleert niet alleen de gegevensuitwisseling tussen Logo's onderling, maar ook tussen Logo's, partnerorganisaties en de Vlaamse overheid. CIRRO staat voor Communicatie, Interactie, Resultaatsgerichtheid, Registratie, Ondersteuning.

Inhoud

Netwerk	3
LOKALE BESTUREN	4
ONDERWIJS	7
WERK	8
ZORG EN EERSTELIJN	9
KANSENGROEPEN	10
COMMUNICATIE & NETWERK & TEVREDENHEIDSBEVRAGING	11
Thema-gerichte acties en projecten	12
BEVOLKINGSONDERZOEKEN KANKEROPSPORING	12
GEZONDHEID & MILIEU	14
INFECTIEZIEKTEN EN VACCINATIE	17
SUÏCIDEPREVENTIE (Geestelijke Gezondheid)	18
TABAK-, ALCOHOL- EN DRUGSPREVENTIE	21
VALPREVENTIE	25
VOEDING & BEWEGING	26
BEWEGING OP VERWIJZING	29
MEERDERE THEMA'S BINNEN EEN PROJECT	31
MEEWERKEN AAN METHODIEKONTWIKKELING	32

Bijlage

Actiefocussen 2017

Leeswijzer projecten

2016 - PROJECTNAAM	Operationele doelstelling en thema		
Resultaatgebied	Doelpubliek	Setting/context	Subsidie
Beschrijving			
Wat is het project, wat doet Logo Zenneland en wat is specifiek in deze regio aan dit project, welk partnership is er.			
Evaluatie			
Wat is er gebeurd met het aanbod en de samenwerking. Beschrijving van deelname, impact, aantal sessies, ...			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	

Netwerk

Logo Zenneland werkt met heel wat partners samen (452).

Hieronder een overzicht in absolute aantallen. Enige voorzichtigheid is nodig bij het lezen van deze cijfers. Gezien er verschillende partners ook op regionaal of intergemeentelijk niveau werken en de grootte van de organisaties sterk kan verschillen, mag je niet zomaar vergelijken.

Toch is er telkens met elke partner (binnen of gelinkt aan onze regio) een zekere afstemming geweest en wordt er vanuit het Logo heel wat tijd geïnvesteerd in het onderhouden en verder uitbouwen van het lokaal en regionaal netwerk. Sommige partners hebben hun standplaats ook buiten onze regio, maar hebben wel een werking of bereik in de regio.

	absoluut aantal		procentueel	
	2016	2017	2016	2017
Huisartsenkringen	15	15	3,4	3,3
CLB's	12	12	2,7	2,7
Interne en externe diensten	19	19	4,3	4,2
Lokale besturen (gemeente en ocmw)	70	70	16,0	15,5
Mutualiteiten	6	6	1,4	1,3
Consultiebureaus (kind&gezin) incl Huizen van het Kind	24	24	5,5	5,3
Ziekenhuizen	8	8	1,8	1,8
Vereniging van apothekers, tandartsen, kinesisten, diëtisten, ...	1	1	0,2	0,2
CGG's	3	4	0,7	0,9
Screeningscentra	5	5	1,1	1,1
Provincie	1	1	0,2	0,2
Residentiële Zorg- en Welzijnssector	59	59	13,5	13,1
Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	51	54	11,6	11,9
Socioculturele verenigingen	74	75	16,9	16,6
SEL	1	1	0,2	0,2
Kansarmenorganisaties	10	10	2,3	2,2
Wijkgezondheidscentra	1	2	0,2	0,4
Bedrijven	13	17	3,0	3,8
Hoger onderwijs	1	1	0,2	0,2
Andere (politie, huisvesting, preventiewerkers, lesgeverspool, ...)	64	68	14,6	15,0
TOTAAL	438	452		

Thema-overschrijdende acties en projecten

LOKALE BESTUREN

2017 - LB - Coaching en ondersteuning van de Gezonde Gemeenten		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Logo Zenneland blijft volop inzetten op het coachen van de Gezonde Gemeenten op basis van de kadermethodiek Gezonde Gemeente. In onze regio ondertekenden 29 gemeenten sinds 2013 het charter Gezonde Gemeente. Logo Zenneland biedt ondersteuning via: werkgroepen, als lid van de gemeentelijke welzijnsraad, in direct contact met de ambtenaar verantwoordelijk voor gezondheid, via OCMW en/of gemeente. We maken hiervoor handig gebruik van de verschillende beschikbare tools zoals o.a. de groeimeter en de verschillende succesfactoren. De 6 gemeenten die het charter niet tekenden zijn de faciliteitengemeenten in de rand van Brussel. Zij verenigen zich wel in de intergemeentelijke gezondheidsraad van de FG'n (zie aparte projectbeschrijving) en werken op die manier wel 'in de geest van' de Gezonde Gemeente-kadermethodiek. Logo Zenneland coacht dus de 35 gemeenten in onze regio om te komen tot een gemeentelijke gezondheidsbeleid.</p> <p>Evaluatie: * Logo Zenneland is lid van of neemt deel aan de welzijns- en gezondheidsraden waar deze worden georganiseerd. * Eind 2017 werd het PGG programma gepromoot, o.a. via een netwerkdag voor lokale besturen. * Gezonde Gemeenten worden geëvalueerd dmv de groeimeter, samen met de coach van elke gemeente. * Enkele gemeenten zijn ikv. de 'Gezonde Gemeente evaluatie' vanuit Gezond Leven (digitaal) en door het Logo (via focusgesprek) grondiger bevraagd over de kadermethodiek. * Binnen gemeenten of intergemeentelijk zijn we ook aanwezig op de overlegmomenten van Huizen van het Kind waar veel van onze lokale partners actief zijn. * In 2017 zetten we het traject verder om een officiële intergemeentelijke gezondheidsraad op te richten bij de Faciliteitengemeenten die uiteindelijk leidt naar 6 nieuwe engagementen 'Gezonde Gemeente'. * We stimuleren LB's om het label 'Gezonde Gemeente' mee te nemen bij de communicatie rond elke initiatief dat een link heeft met preventie en/of gezondheid.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes * Kadermethodiek Gezonde Gemeente is sterke methodiek waarmee we onze coachingrol steeds beter kunnen uitvoeren. * Gezonde Gemeente wordt een sterker merk, waar verschillende lokale partners zich mee kunnen verbinden. Zwaktes * Mensen waarmee we werken zijn niet altijd de besluitvormers. * Het draagvlak creëren voor een uitgebreid lokaal gezondheidsbeleid en acties uitwerken vergt tijd, budget en mensen. Die zijn niet altijd beschikbaar.		Bibliotheek met voorbeelden en cases van lokale acties rond de verschillende thema's. Jaarlijkse verkiezing van meest opvallende acties rond de gezondheidsthema's in Vlaanderen.	Gezonde Gemeente is een intussen een merk waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale besturen, de welzijns- en gezondheidsraden, ... Gezonde gemeente als neutraal sterk label behouden, waarin elke betrokkene zich blijft herkennen, blijft belangrijk.
2017 - LB - Gezonde Gemeente 2020 - Uitwisselingsmoment voor lokale besturen		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: * Logo Zenneland organiseerde op 30 november 2017 de infodag 'Gezonde Gemeente 2020'. We namen een kijkje in de toekomst: Hoe ziet jouw ideale gezonde gemeente en regio eruit in 2020? Hoe passen gezondheid en preventie daarin? Kunnen we die toekomstdroom samen verwezenlijken? Wat of wie hebben we daarvoor nodig? * Uit een stapel aan goede praktijkvoorbeelden konden de deelnemers een winnaar kiezen voor de GEZONDE GEMEENTE AWARD. * Vooral de SUCCESFACTOREN van een Gezonde Gemeente en het partijprogramma van DE PARTIJ VOOR EEN GEZONDE GEMEENTE helpen lokale besturen het thema Gezondheid op een succesvolle manier te integreren in hun lokaal beleid. Ook de GEZONDE GEMEENTE REGIOKAART en de JAARKALENDER 2018 werd voorgesteld. * Alle documenten, ppt's, ervaringsuitwisselingen, ... zijn terug te vinden op www.logozenneland.be/gezondegemeente2020.</p> <p>Evaluatie: * Deze dag ging door 30/11 in de raadzaal van het gemeentehuis van Grimbergen. De communicatie hieromtrent vertrok begin oktober. * De combinatie Gezonde Gemeente, goede praktijken, een vooruitblik op de VKgezond18 werd gesmaakt. De dag werd positief geëvalueerd. Alle extra input van de deelnemers werd toegevoegd aan de tipfiches per succesfactor van de groeimeter. Deze zijn ook terug te vinden op www.logozenneland.be/gezondegemeente2020. * Er werd een Gezonde Gemeente Award uitgereikt voor het 'gezondste' gemeentelijk initiatief. De stemming gebeurde door de deelnemers de dag zelf. De gemeente Opwijk won de award. * Alle documenten, ervaringsuitwisselingen, ... zijn terug te vinden op www.logozenneland.be/gezondegemeente2020. Ook via onze sociale media werden de ervaringen en goede praktijken uitgewisseld.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Het verhaal van deze dag. De combinatie van een stand van de kadermethodiek, de praktijkervaring en de kijk in de toekomst. * Het engagement van de betrokkenen, zowel lokale ambtenaren als schepenen en gemeente/ocmw-raadsleden. * De opsomming van heel wat praktijkvoorbeelden (zie eigen OM's) maakt Gezonde Gemeente dadelijk een stuk concreter en geeft inspiratie. * De aanvulling van de lokale tips op de bestaande succesfactoren van de groeimeter. Hindernis * Niet elke gemeente heeft de capaciteit aan mensen om zo ver te gaan in het gemeentelijke gezondheidsbeleid als ze zouden willen. * Er zijn heel wat infomomenten voor lokale besturen en beleidsmakers. Het is geen evidentie voor hen om zich een hele dag vrij te maken.		* Blijvend aansluiten bij de haalbaarheid in de praktijk. * Uit elkaar halen van de succesfactor bestuurskracht en capaciteit. Beleidsmatige aandacht betekent niet altijd dat er operationeel voldoende mogelijk is en visa versa. * Het PGG verhaal is een heel sterk verhaal dat heel herkenbaar is. Hier verder blijven op inzetten.	* De coachende rol van het Logo in de gemeente zelf, in het samenbrengen van mensen, in het organiseren van intervisie is een belangrijk onderdeel van het succes van deze kadermethodiek Gezonde Gemeente. Het is nodig deze rol te behouden en te benoemen in beleidsteksten. * PGG verhaal vasthouden.

2017 - LB - Partij Gezonde Gemeente - Advocacy Lokale verkiezingen 2018		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Met de Partij Gezonde Gemeente willen we het thema 'gezondheid' mee op de kaart zetten in de verkiezingsprogramma's voor en de beleidsplannen na de verkiezingen van oktober 2018. In 2017 was Logo Zenneland zeer actief betrokken bij de totstandkoming van deze campagne en maakt deel uit van de Vlaamse werkgroep en stuurgroep. Logo Zenneland stond hierdoor mee aan de wieg van de oprichting van de Partij voor een Gezonde Gemeente en de verbinding die deze partij maakt met alle organisaties binnen de preventiewereld. We maakte het 6 punten programma bekend binnen ons lokaal netwerk op WZR en GR, en lieten dit uitgebreid aan bod komen op de dag voor lokale besturen 'Gezonde Gemeente 2020' in november (zie apart project).</p> <p>Evaluatie: * Ons team werkte zich in, in het 6-puntenprogramma en de verschillende ideeën binnen dit programma door kernboodschappen te oefenen op een teamdag. * Na de lancering van de campagne, promoten we het partijprogramma via al onze communicatiekanalen. * Tijdens lokale overlegmomenten en in GR en WZR werden ambtenaren en gezondheidsambassadeurs aangemoedigd om een memorandum te schrijven met een visietekst rond preventie en gezondheid in hun gemeente. * Logo Zenneland stuurde elk College van Burgemeesters en Schepenen een brief en uitnodiging tot meer informatie + brochure met partijprogramma. We stelden een plan van aanpak op voor 2018. * Voor de bekendmaking van het programma gebruikten we de tools die gemaakt werden voor de PGG: brochure, folder, map, website, brieven voor College en een lokaal ontwikkelde presentatie. * In november was er een infodag voor LB 'Gezonde Gemeente 2020'. PGG was een belangrijk onderdeel van de agenda, en het programma werd uitgebreid voorgesteld.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterktes: * Draagvlak van alle partners binnen het sectoroverleg (preventie); * Memorandum in de vorm van een nieuwe partij = originele aanpak; Zwaktes * Communicatie op Vlaams niveau is niet ten volle uitgewerkt. De Vlaamse Logo's contacteren hun contacten lokaal, maar hebben daarbij nood aan een Vlaamse grootschaligere bekendmaking van de PGG, zodat de interesse al gewekt is; * Sociale media zal een grote rol spelen in de verkiezingen. Er werd o.w.v. budgetbeperkingen wel een keuze gemaakt om sociale media niet ten volle te gebruiken;</p>		<p>* Nog voor de verkiezingen een Vlaamse media en sociale mediacampagne waarmee de PGG wordt bekend gemaakt; * Ondersteuning van enkele bekende Vlamingen, opiniemakers of bedrijfs-/organisatieleiders;</p>	<p>Verderzetting van het PGG programma na de verkiezingen. Het 6-puntenprogramma sluit erg goed aan bij de leefwereld van de lokale beleidsmakers, de verkiezingen en het creëert een gemakkelijke toegangspoor via de Vlaamse Logo's naar alle facetten van preventie.</p>
2017 - LB - Samenwerking met en ondersteuning van de faciliteitengemeenten (gemeente én ocmw)		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Logo Zenneland streeft ernaar om de samenwerking met de faciliteitengemeenten op een zo goed mogelijke manier invulling te geven. In 2016 hadden we een positieve structurele afstemming met de secretarissen van de OCMW's en ad hoc samenwerking met de gemeenten. In 2017 nemen we het initiatief om de gemeenten én OCMW's aan tafel te brengen, met als doel een planning 'Gezonde Faciliteitengemeenten' op te stellen en afspraken te maken hoe de samenwerking optimaal kan gebeuren in 2017 en 2018. We houden rekening met het specifieke karakter van de gemeenten, en ondersteunen initiatieven zodat de gezondheidsboodschappen elke inwoner bereiken. Hierbij houden we uiteraard rekening met het wettelijk kader en specifieke randvoorwaarden binnen de opdrachten van de Logo's en de gemeenten. We streven ernaar een Intergemeentelijke gezondheidsraad op te zetten, waardoor de gemeenten initiatieven kunnen nemen en een gezondheidsbeleid kunnen uitbouwen op maat van hun gemeente. Deze gemeenten ondertekenden (nog) niet het Charter Gezonde Gemeente, er wordt echter wel al gewerkt in de geest van deze kadermethodiek.</p> <p>Evaluatie: * 31/03 was er een overleg 'Gezonde Faciliteitengemeenten' (cfr ppt in opgeladen documenten) * Er werd een intergemeentelijke gezondheidsraad opgericht. In het voorjaar werd dit voorgelegd aan alle Colleges van Burgemeester en Schepenen. Op dit overleg is er een afstemming met de gemeenten en ocmw's van de zes gemeenten, en wordt gezondheidsacties en -beleid besproken. * 12/09 vond een overleg plaats met alle mogelijke partners voor de gezondheidsraad met gemeenten én ocmw's (cfr ppt in opgeladen documenten). Er werden samenwerkingsafspraken gemaakt (inhoudelijk en financieel) voor het werkingsjaar 2018. Deze afspraken werden door alle gemeenten goedgekeurd in het CBS, waardoor we begin 2018 officieel van start kunnen gaan met 'de intergemeentelijke gezondheidsraad van de 6 faciliteitengemeenten'.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterkte: * Door de afstemming en samenwerking met en tussen de gemeenten én de ocmw's van de faciliteitengemeenten wordt het haalbaar om initiatieven te ondersteunen en met het oog op een betere gezondheid voor elke inwoner. Logo Zenneland kan hierdoor in deze gemeenten ook een coachende rol opnemen. * De betrokkenheid van zowel gemeenten en ocmw's, met een mix aan vertegenwoordiging (zowel lokale ambtenaren als beleidsmakers) zorgt voor een groot draagvlak. De samenwerking werd ook in elke gemeente via Collegebesluit bevestigd. * Er is afstemming met andere organisaties als de Welzijnskoepel West-Brabant. Hindernis: * De politieke context rond het communautaire aspect. Gezondheid is echter een neutraal thema en de wil om tot een positief resultaat te komen is er zeker.</p>		<p>Bij de ontwikkeling van een algemene kadermethodiek ook rekening houden met het specifieke karakter van sommige regio's of gemeenten, en dus voldoende vrijheidsgraden voorzien.</p>	<p>Voldoende ruimte (blijven) geven om, binnen de wettelijke context van de samenwerkende organisaties en lokale besturen, op een goede pragmatische manier elke burger te kunnen bereiken ivm. gezondheid en preventie.</p>

2017 - LB - Huizen van het Kind en ondersteuning bij opvoedingsinitiatieven en -evenementen zoals de buitenspeeldag en Week van de Opvoeding.		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Jongeren, Kinderen, Zwangere vrouwen en/of partner	Setting/context: Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Samenwerking met Lokale besturen, Huizen van het Kind, ... die initiatieven nemen waarbij opvoedingsondersteuning en gezondheid samen in de kijker worden gezet. Logo Zenneland neemt waar relevant en haalbaar deel aan voorbereidende werkgroepen, of dissemineert het aanbod via lokaal overleg, op WZR en GR'n, ... Er is een bestaand aanbod (zie www.logozenneland.be/gezinnen), daarnaast voorzien we ondersteuning op maat met ondersteuningsmiddelen en communicatie. Het geheel wordt steeds zoveel mogelijk gelinkt met of gekaderd binnen 'Gezonde Gemeente'.			
Evaluatie: * Huis van het kind Asse - werkgroep bereiken van kwetsbare zwangeren: uitwerken van een buddyproject voor studenten vroedvrouw, samen met Hogeschool Brussel, Kind en Gezin, Arch'educ enz. * Opvoedingscarrousel Pajottenland. Elke maand wordt een ander thema aangesneden rond opvoedingsondersteuning. * Ontdekkingsbrunch Pajottenland 20/5/2017 in Lennik. Hier ondersteunt het Logo met materialen rond sensibiliserende thema's voor ouders en kinderen. * Aanbod buitenspeeldag wordt gebruikt door Ternat, Hoeilaart, Steenokkerzeel. * Familiepicknick Opwijk			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen		Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De 'Huizen van het kind' brengen heel wat partners bij elkaar. De samenwerking tussen verschillende partners die met zelfde doelgroep werken of aan de slag gaan biedt een grote meerwaarde en versterkt hun en ons netwerk. * Door gezondheid als belangrijk item op te nemen initiatieven ivk. HvhK wordt ook gewerkt aan verschillende succesfactoren van Gezonde Gemeente.	/		/
2017 - LB - Bevraging Lokale besturen over Gezonde Gemeente		Operationele doelstelling: OD OE Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ontwikkeling van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In het voorjaar van 2017 is er een tussentijdse evaluatie van de kadermethodiek Gezonde Gemeente. Er is enerzijds een online-bevraging via VIGeZ en anderzijds interviews die lokaal worden afgenomen door Logo's. Logo Zenneland zet in op de verspreiding van de online bevraging en investeert in de focusgesprekken met negen lokale besturen. De keuze van de LB's gebeurde ad random (tijdens de Vlaamse voorbereiding door VIGeZ).			
Evaluatie: * Interviews vonden plaats tussen februari en mei bij 9 lokale besturen: Dilbeek, Galmaarden, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Machelen, Steenokkerzeel, Ternat, Merchtem. * De verslagen van de gesprekken werden doorgegeven aan VIGeZ en worden samen verwerkt met de resultaten van de online bevraging.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen		Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Er wordt input gevraagd van de lokale besturen zelf om de kadermethodiek te verbeteren. * Door de interviews kan feedback met veel meer nuance meegegeven worden, aangezien de kadermethodiek in elke gemeente op maat ingang vindt. Hindernis: * Bij de digitale bevraging is het waarschijnlijk niet steeds de contactpersoon Gezonde Gemeente die de mail ook ontvangt.	Bij evaluatie van kadermethodieken omzichtig omgaan met de bevraging en de doelstellingen. Het is de kadermethodiek in deze die wordt geëvalueerd niet de mensen die ermee omgaan.		Gezonde Gemeente is een intussen een merk waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale besturen, de welzijns- en gezondheidsraden, ... Gezonde gemeente als neutraal sterk label behouden, waarin elke betrokkene zich blijft herkennen, blijft belangrijk.
2016 - 2017 - LB - Masterclass Gezonde Gemeente		Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Onder de noemer 'Steek meer vakmanschap in je lokaal gezondheidsbeleid' nodigden de Vlaamse Logo's in samenwerking met VIGeZ en VSG de lokale besturen uit om hun aanpak van een lokaal gezondheidsbeleid te optimaliseren. De Masterclass was een combinatie van theorie en praktijk. Logo Zenneland was nauw betrokken bij de totstandkoming van deze Masterclass. Onze communicatieverantwoordelijke ontwikkelde de communicatiematerialen die door de Vlaamse Logo's, VIGeZ en VSG werden verspreid. Er waren vier dagen voorzien: * november 2016 vond Themadag 1: 'Sterke Gezonde Gemeenten voor een sterk lokaal gezondheidsbeleid.'; De uitnodiging en de aanwezigen zijn terug te vinden bij 'Meer info-documenten' * april 2017: 'Gezondheidsongelijkheid: hoe pakken we lokaal de oorzaken aan?' * De laatste zouden later ingepland worden.			
Evaluatie: * In de Vlaams-Brabantse Masterclass van oktober 2017 telden we 25 aanwezigen. We nodigden de experts Prof. Ellen Vanwayenberg uit (lokale gezondheidsbeleid) en David Guy van het bureau Mint (ivm 'Extra funding, hoe doe je dat?'). De evaluatie was algemeen positief, hoewel nog meer praktijkvoorbeelden welkom waren. We hadden 4 gemeenten (Machelen (Diegem), Balen, Merksplas en Wilrijk) als praktijkvoorbeelden uitgenodigd. * De tweede Masterclass is gecancelld oww. gebrek aan interesse. * Ook de Masterclasses 3 en 4 werden gecancelld.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen		Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De eerste Masterclass werd zeer positief geëvalueerd en ook de interactie tijdens de Masterclass was zeer goed. Hindernis: * Het was wel een zeer tijdsintensieve voorbereiding. * Omwille van een gebrek aan interesse voor de tweede masterclass werd dit project 'on hold' gezet.	/		/

ONDERWIJS

2017 - OND - Communicatie, overleg en samenwerking met CLB's en andere schoolnabije partners		Operationele doelstelling: AF OND Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Jongeren, Kinderen	Setting/context: Lokale gemeenschap, Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Logo Zenneland zet in op samenwerking en afstemming de CLB's die hun werking hebben in de regio en schoolnabije partners (bv. CCG's). In 2017 zetten we extra in op het belang van 'Gezonde School' als kadermethodiek in combinatie met concrete projecten. Sluistuk hiervan scholendag en de bijhorende materialen 'Een avontuurlijke reis naar een Gezonde School', die met feedback van de CLB's (in een werkgroepje) zijn uitgewerkt. (zie apart project in CIRRO of www.logozenneland.be/gezondeschool). We voorzien 2x per jaar een overleg met de CLB's en schoolnabije partners. In oktober streven we er naar de agenda eerder beleidsmatig en informeler op te bouwen, in het voorjaar eerder operationeel zodat er ruimte is om de nieuwe projecten toe te lichten.</p> <p>Evaluatie: * Structureel: Een eerste overleg is doorgegaan op 27/4/2017. We gaan samen een infodag voor de scholen organiseren op 13/10/2017. Hiervoor kwamen we met een werkgroep samen (14/9, 10/10). De werkgroep komt nog eens samen voor de evaluatie van de infodag op 12/1/2018. In alle communicatie over deze dag, en op de klasposter zijn de CLB's ook mee vernoemd. * De CLB's en andere aanwezige partners zijn mee ambassadeur voor Gezonde School. Na evaluatie van de samenwerking blijkt ook dat we een goede tandem zijn. * In lokale werkgroepen voor specifieke projecten worden de CLB's waar relevant betrokken of op de hoogte gehouden. * Een volgende CLB-overleg is vastgelegd op 23 februari 2018.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterkte: * Door structureel overleg, gemeenschappelijke doelen en goede contacten wordt er goed samengewerkt. Logo ZL omvat 12 CLB's met werkingsgebied in deze regio. Ondanks het feit dat de werkingsgebieden niet volledige overeenkomen is er een wederzijds engagement tot afstemming (in navolging van het samenwerkingscharter van 2013). * De samenwerking i.k.v. een avontuurlijke reis naar een gezonde school werd positief ervaren en verder gezet.</p>		<p>* Ondersteuningsmiddelen of specifieke aandacht in de kadermethodiek Gezonde School die inspeelt op de gezondheidskloof bij kinderen. * Duidelijkheid over de materialen en de projecten voor het nieuwe schooljaar graag voor eind maart van het schooljaar voordien. Zo kan er op een goede manier worden gecommuniceerd.</p>	<p>* De onderwijssetting is een belangrijk kanaal om te informeren en te sensibiliseren rond gezondheid. Afstemming, samenwerking én ondersteuning van CLB's en schoolnabije partners door het Logo biedt een meerwaarde in het Vlaams preventiebeleid. Hier blijvend op inzetten is belangrijk.</p>
2017 - OND - Maak een avontuurlijke reis naar een gezonde school - startdag 13/10/2017		Operationele doelstelling: AF OND Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Jongeren, Kinderen, Volwassenen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Samen met de CLB's en de schoolnabije partners in onze regio organiseert Logo Zenneland de infodag 'Maak een avontuurlijke reis naar een gezonde school' op 13 oktober 2017. We zetten in op de disseminatie van de kadermethodiek Gezonde School en verhalen die in het verhaal van een ruimtereis naar de planeet 'Gezonde School', op maat van de doelgroep. Doelstelling: Scholen in één dag onderdompelen in de methodieken (beleidsmatig) en acties (projecten) van Gezonde School. Voor de inhoud van de communicatiedragers werd nauw afgestemd met Vlaams Instituut Gezond Leven. Op het programma: * Plan je Gezonde ruimtereis in jouw school, hoe bouw je je raket, ... (Logo ZL en Vl. Inst. Gezond Leven) = methodiek vertaald binnen het verhaal van de ruimtereis. * Scholen vertellen over hun expeditie (basis en secundair). * Workshops en infobeurs waarin je verschillende onderdelen voor je gezonde raket kan verzamelen. (Door CCG's, De Sleutel, een arts, SVS, ...) * Ontdek een nieuwe planeet! DE NIEUWE VOEDINGSDRIEHOEK wordt voorgesteld met de nodige uitleg (door Vl. Inst. Gezond Leven)! * Leer andere ruimtereizigers kennen. Meer info op www.logozenneland.be/gezondeschool De uitnodiging is te vinden bij 'meer info - documenten'</p> <p>Evaluatie: * De bekendmaking gebeurt vanaf juni via mail, sociale media en tijdens de contactgesprekken tussen de CLB's en de Scholen' + een gedrukte bladwijzer werd via de CLB's verspreid naar de scholen. * De inhoudelijke voorbereiding gebeurt in een werkgroep met CLB's en in overleg met Vlaams Instituut Gezond Leven. * De inschrijvingen starten midden juni. * Er waren uiteindelijk meer dan 100 deelnemers aanwezig. * We konden de dag zelf ook rekenen op de CLB medewerkers. * De infodag werd positief geëvalueerd door de werkgroep en voor herhaling vatbaar.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterktes: * Jarenlange samenwerking met de CLB's leverde een zeer boeiende samenwerking op. We konden op deze infodag ook op fysieke hulp van hen rekenen wat zeer fijn was. * De vertaling van de kadermethodiek in een 'storytelling'-aanpak werkte bij de doelgroep. Het maakte het geheel overzichtelijk en toegankelijker. Het boeiende ruimteverhaal stimuleert mogelijk ook meer betrokkenheid en engagement van leerkrachten, leerlingen en ouders (zie ook klasposter). Het concept leverde ook een rode draad die de kadermethodiek, acties, getuigenissen etc. aan elkaar verbond. * We kunnen dit verhaal verderzetten naar volgend jaar door de actiefiches aan te vullen met andere/nieuwe acties.</p>		/	/
2017 - OND - Preventie- en gezondheidsdagen op school		Operationele doelstelling: AF OND Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Scholen stellen i.k.v. specifiek preventie- en gezondheidsdagen of weken vaak de vraag naar ondersteuning en inspiratie. Dit kan themagebonden als thema-overschrijdend zijn. Logo Zenneland biedt informatie, ondersteuningsmaterialen en waar nodig wordt ook beroep gedaan op de sprekerspools. We stimuleren de betrokkenheid van het CLB en/of schoolnabije partners (bv. lokale preventiewerkers, CCG's, ...).</p>			

Evaluatie: Volgende scholen hebben in 2017 via preventiedagen en -weken actief schoolgezondheidsinitiatieven uitgewerkt en deden beroep op Logo Zenneland voor sprekers of materialen ter ondersteuning: Regina Caeli Dilbeek (31/1), Het College Vilvoorde (23/2), Heilig Hart Halle, St-Jozefinstituut (Ternat) organiseerd meerdere XX-dagen, de gemeente Zemst biedt zijn lagere scholen een scholendag.		
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
sterkte: * Door materialen te ontlenen of gebruik te maken van onze lesgevers tijdens preventiedagen komen scholen en CLB's ook in contact met ander ons aanbod, of met partners binnen ons netwerk. Hierdoor verbreed hun kijk op wat een 'Gezonde School' kan zijn. hindernis: * Preventiedagen hebben vaak een minder duurzaam karakter dan scholen die een doorlopend schoolgezondheidsbeleid uitbouwen, en hieraan specifieke acties koppelen.	/	/

WERK

2017 - WERK - Gezond Werken (Gezondheidsbeleid op het werk)	Operationele doelstelling: AF WERK Thema: Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking	Setting/context: Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: We bieden ondersteuning op vraag van o.a. interne diensten van bedrijven en zetten in op de versterking van ons netwerk in deze sector. *Ondersteuning bij het tot stand brengen van een duurzaam gezondheidsbeleid op het werk binnen de methodiek Gezond Werken/Jobfit. De ondersteuning door Logo ZL begint vaak bij de opstartfase: uitwerken van een visie rond gezondheid en preventie, doelstellingen bepalen op korte en lange termijn en een jaarplanning en keuze activiteiten. Einddoel: het gezondheidsbeleid verankeren in de bedrijfsdoelstellingen. Vaak wordt Logo gevraagd voor de ondersteuning van 1 gezondheidsactiviteit, waarop door de Logo ondersteuning toch vaak een traject wordt ingezet op lange termijn, in samenwerking met de externe en interne diensten. Dit jaar is er afstemming met Exxon Mobile (Diegem), KBC, Palm (Steenhuffel) en Lindemans (Lennik). *Uitbreiding netwerk en samenwerking met partners: - We organiseren het pilootproject '10.000-stappenclash tussen bedrijven' (No steps, no glory) om de samenwerking met de externe diensten te optimaliseren. Voor intensievere gezondheidssteun verwijzen we naar de externe diensten. - We legden contacten met Sport Vlaanderen en de link naar hun beweegaanbod naar bedrijven. Samen met de provinciaal verantwoordelijken proberen we ook netwerkinspanningen te combineren.			
Evaluatie: *Exxon Mobile: brainstormsessie onderwerpen 2017. Aanbod materialen voeding, beweging, warme dagen, gezond binnenmilieu,... actie Dikkedarmkanker: hele inkomhal aangekleed, spreker Dr. Colemont. Vlaamse acties werden door ExxM vertaald naar Engels. *KBC: samenwerking met de interne dienst - fundamenteel gezondheidsbeleid - werd voorgesteld aan management, kreeg een eigen merk, werd gelanceerd met 10.000-stappenclash. *Palm: basis gelegd voor gezondheidsprogramma 2020, lancering met infomoment naar alle medewerkers, ondersteund door Logo Zenneland, in samenwerking met de externe dienst. *Lindemans: volgt Logo Zenneland kalender om gezondheidsthema's aan bod te laten komen: 10.000-stappenclash, dikke darmkankeronderzoek, stoppen met roken, gezondheidswandelingen,... *Logo Zenneland is de trekker van www.nostepnoglory.be met voor elke editie afwisselend 2 andere Logo's. Daarnaast promoten we 10.000 stappen bij partners die voor hun eigen personeel acties rond beweging willen opzetten.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterkte: * De kadermethodiek 'Gezond Werken' werkt zeer goed. * Er is nood en vraag aan begeleiding van HR verantwoordelijken, preventieadviseurs, interne diensten om een samenhangend gezondheidsbeleid op te bouwen. Hindernis: * Logo's hebben de opdracht om via intermediairs te werken. Wanneer Logo Zenneland gevraagd wordt om het aanbod voor te stellen, vragen we dan ook steeds om de externe dienst uit te nodigen om mee aan tafel te zitten. Bedrijfsverantwoordelijken zijn vaak weigerachtig om dat te doen o.v.v. de kost of de negatieve perceptie van de externe dienst. Externe diensten die wel aan tafel zitten zijn vaak medisch erg bekwaam (dokters), maar hebben niet altijd de coachingskills om een bedrijf te begeleiden in hun gezondheidsmissie. * Materiaal is enkel in het Nederlands beschikbaar. Voor bedrijven in de rand, of multinationals zijn meertalige materialen een must.	* Vragenlijsten of richtlijnen om een vragenlijst op te stellen om de stand van zaken, de noden en behoeften op te meten in een bedrijf of organisatie. * Bedrijven werken rond verschillende thema's en sensibiliseren hun werknemers. Om de betrokkenheid te verhogen van de medewerkers zoeken ze naar persoonlijke motivators, waarbij ze hun vorderingen of inspanningen rond die thema's kunnen bijhouden. * Meertalig materiaal voorzien.	Coachingsopdracht voor de Logo's inzake de kadermethodiek Gezond Werken: Als volleerde coaches voor Gezonde Gemeente kennen we de kadermethodiek Gezond Werken - gebaseerd op dezelfde principes. Het kunnen gebruiken van deze en de nieuwe coachingsmethode naar bedrijven (bedrijfscoaches) door de Logo's zou de toegang van bedrijven tot het Vlaamse preventieaanbod aanzienlijk vergemakkelijken.	
2017 - WERK - 'Gezond Vergaderen' Box	Operationele doelstelling: AF WERK Thema: Beweging, Geestelijke gezondheidsbevordering, Gezond eten, Gezondheid en Milieu, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Door gezond te vergaderen maak je werk van een gezondere bedrijfscultuur én je laat aan je partners zien dat je gezondheid hoog in het vaandel draagt. De 'Gezond vergaderen' box wordt via onze website, sociale media en door VIGeZ bekendgemaakt. De boxen werden binnen overlegmomenten rond de thema's voeding, beweging en het coachen van de kadermethodiek Gezond Werken binnen Gezonde Gemeentes proactief afgeleverd. De communicatie over dit aanbod gebeurde zowel door de Logo's als Vlaams.			
Evaluatie: Dozen gaan vlot de deur uit. Er werden 63 boxen verspreid. Logo Zenneland maakte van deze contacten gebruik om aan het hele gezondheidsaanbod te herinneren. Indien wenselijk wordt een overleg gepland om het preventieaanbod voor te stellen.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
* De snelheid waarmee de boxen de deur uitgingen wijst erop dat dit gratis aanbod aantrekkelijk is voor bedrijven en organisaties. Als ingangspoort om ons aanbod te dissemineren naar bedrijven en sociale economie is dit een handige tool. * De vraag is echter of deze box ook gebruikt wordt door de aanvragers en op welke manier. Bij gemeenten en OCMW's hadden we daar nog enigszins zicht op. Bij bedrijven en organisaties niet. Liever zien we een duurzame benadering van de thema's op de werkvloer, waarbij de box een trigger kan zijn. Nu paste deze box niet in een totaalplaatje.	Evaluatie van de Gezonde Vergaderen box en de verspreiding ervan zodat * inhoud kan geoptimaliseerd worden; * verspreiding past binnen een bredere aanpak of als tool binnen de kadermethodiek Gezond Werken. Een duurzame benadering van de thema's op de werkvloer, waarbij de box een trigger kan zijn, en dus past in een groter geheel.	Mogelijkheid tot coaching door de Logo's (in afstemming met externe diensten) van organisaties en bedrijven van de kadermethodiek 'Gezond Werken'. Hierin kunnen tools zoals de Gezond Vergaderen box dan op een relevante manier inpassen.	

2017 - WERK - KBC bevolking		Operationele doelstelling: AF WERK Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking	Setting/context: Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: De interne dienst van KBC contacteerde Logo Zenneland (via vertegenwoordiger in welzijnsraad Zemst) om hen bij het opzetten van een welzijnsbeleid voor de hoofdkantoren én het kantorennetwerk (waaronder ook Vlaams-Brabant) te ondersteunen. Op basis van de Gezond Werken methodiek werkten we samen, met Logo Brussel, aan het voorstel (presentatie) van een duurzaam welzijnsbeleid dat op 30 maart werd voorgesteld aan en goedgekeurd door het management. Dit beleid omvat meer dan een opsomming van acties, maar beschrijft een cultuurwijziging waarin aandacht voor fysieke en mentale gezondheid een belangrijke rol speelt. Het project wordt ondersteund door de CEO, de IDBPW en de HR. Een actieplan wordt uitgewerkt voor de verschillende doelgroepen binnen de KBC gemeenschap. Logo Zenneland zal bij de verdere uitwerking van dit plan het kantorennetwerk van de regio ondersteunen en zal ook de andere Vlaamse Logo's brieven over het welzijnsbeleid binnen KBC. Het gaat om een doelpubliek van 14.000 mensen.</p>			
<p>Evaluatie: * Logo Zenneland introduceerde de methodiek Gezond Werken bij KBC. Samen met contactpersoon KBC werd een presentatie voor het management voorbereid en gepresenteerd. * Contacten werden gelegd met de verantwoordelijke voor het kantorennetwerk binnen Vlaams-Brabant. * Project werd gelanceerd met een 10.000-stappenclash tussen personeel (van hoofdkantoor en kantorennetwerk).</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Methodiek Gezond Werken. * Directe samenwerking met de interne dienst binnen het bedrijf.		Voorbeelden bevraging personeel rond noden en behoeften gezondheidsbeleid.	De kadermethodiek Gezond Werken is gebaseerd op de kadermethodieken Gezonde Gemeente en Gezonde School. De principes zijn dezelfde. Als Gezonde Gemeente Coach zouden Logo's dus ook de coachingrol naar bedrijven kunnen opnemen. Het zou de toegang van bedrijven tot de Vlaamse acties aanzienlijk vergemakkelijken.

ZORG EN EERSTELIJN

2017 - ZORG - Samenwerking en afstemming met AZ Sint-Maria Halle		Operationele doelstelling: OD GEN Thema: BVO Borstkanker, Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Logo Zenneland heeft goede contacten met het Regionaal ziekenhuis in Halle. We gaan na op welke manier we elkaar, elk vanuit onze expertise, kunnen aanvullen bij specifieke initiatieven. * Logo Zenneland is op 25 maart aanwezig in het ziekenhuis op het symposium 'It's time to MOC'. Dit infomoment is voor specialisten en huisartsen. MOC betekent 'Multidisciplinair oncologisch consult'. Kankerbehandeling waar ook aandacht is voor preventie. Een 80tal (huis)artsen werd bereikt. Onze stand wordt druk bezocht en geapprecieerd. Thema dikkedarmkanker wordt extra belicht (dikkedarmkankermaand). Elke deelnemer krijgt bij het buitengaan een promopakket preventie (wc-rol, folders, preventiegids...) * Op 14 oktober bemannen het ziekenhuis en Logo samen een stand op de Gezondheidsmarkt voor de Werelddag van verzet tegen armoede. De Werelddag vraagt om aandacht te hebben voor de drempels en om te investeren in toegankelijke en kwaliteitsvolle eerstelijnszorg. 2 verpleegkundigen, een gynaecoloog en Logo delen soep en info uit aan de omstaanders. Het belang van de gratis borstkankerscreening én de toegankelijkheid van het regionaal ziekenhuis is de rode draad (borstkankermaand).</p>			
<p>Evaluatie: Wat gestart is in het najaar van 2016 kent een goed vervolg in 2017: Logo en ziekenhuis leren elkaars werking beter kennen en de reflex tot samenwerken gebeurt vlot. Eind december schrijven 2 personeelsleden zich in voor de vorming (2018) van het CvKO voor het geven van spreekbeurten borstkankerscreening. Het ziekenhuis beklemtoont hiermee het belang van preventie. Met deze twee nieuwe sprekers kunnen we ook het gebrek aan sprekers voor onze zuid-regio invullen. http://sintmaria.be/images/filelib/ItstimetoMOC_574.pdf https://editiepajot.com/regios/7/articles/56530</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: lokaal tot nu toe prima samenwerking in een open geest. Een regionaal ziekenhuis kan zijn troef van toegankelijkheid en nabijheid uitspelen. Hindernissen: Op Vlaams niveau neemt de afbakening ziekenhuisregio's veel energie en tijd voor de ziekenhuizen, wat momenteel andere bijkomende projecten of initiatieven (bv. rond preventie), minder evident maakt qua tijdsinvestering voor hen.		/	/

2017 - GEN - Preventiecampagne publieksruimte bij Vlaams-Brabantse apothekers		Operationele doelstelling: OD GEN Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: In samenwerking met BAF (Brabants Apothekers Forum) en de Vlaams-Brabantse Logo's worden de apothekers geïnformeerd over verschillende gezondheidsthema's. De Logo's voorzien frequent een pakket met materiaal en achtergrondinfo rond een specifiek thema voor de deelnemende apothekers. Het BAF zorgt voor de communicatie en verspreiding. In deze regio engageren zich een 27tal apothekers om de aanboden materialen actief te gebruiken. Zie meer info - documenten - rond welke thema's er materiaal werd verspreid. Gezien de diversiteit werden deze niet allemaal apart opgenomen in de feedback ondersteuningsmiddelen.</p>			
<p>Evaluatie: * Om de twee maanden geven we een pakket mee waarin twee thema's worden aangeboden, één thema per maand (zie meer info - documenten). * In september 2017 was er opnieuw mogelijkheid geboden worden om in te schrijven. Voor september versturen we zelf een pakket met info rond 'ik zie u zitten' naar de 27 apothekers. * We starten met het nieuwe 'seizoen' vanaf oktober. Nieuw schema zie meer info - documenten. * Op vraag van BAF heeft Logo Zenneland een workshop verzorgd aan een 20-tal apothekers: 'Gezondheidsbevordering en ziektepreventie in de apotheek.' Deze werd positief geëvalueerd. (ppt bij Meer info - documenten).</p>			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Ingeschreven apothekers engageren zich ook om het gegeven materiaal wel degelijk te gebruiken. * BAF ook vertegenwoordigd in onze RvB wat de samenwerking met BAF als partner versterkt. * De vorming geeft kansen om de Logo-werking en het de acties waar het Vlaams preventiebeleid op inzet heel concreet aan te brengen bij de apothekers.	* Structureel aanbod voor apothekers zou goed passen binnen een (uit te werken) algemene kadermethodiek voor Zorg en Eerstelijns.	/

2017 - ZORG - Dag van de Zorg	Operationele doelstelling: OD GEN Thema: Andere	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector
Beschrijving: In de aanloop van, en op Dag van de Zorg zelf zelf informeren we zorgorganisaties hoe ze aandacht kunnen hebben voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie op Dag van de zorg. * We sturen een mail uit naar de zorgorganisaties die zich inschreven voor dag van zorg. * Voor de Vlaamse Logo's is Logo Zenneland, samen met Logo Waasland aanwezig op het Congres Dag van de Zorg. * Op de dag zelf geven het PZ Sint-Alexius en het WGC De Vaart extra aandacht aan preventie (Omwille van de diversiteit van ondersteuning werden bij de verslaggeving geen ondersteuningsmiddelen aangeduid.)		
Evaluatie: * In het Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-Alexius is er aandacht voor Geestelijke gezondheid en het taboe rond psychische zorg. Er is Fit in hoofd-infostand en een wandeling zodat ook algemeen welbevinden in de kijker komt te staat. * Naar de andere organisaties die deelnamen, vertrok in eerste helft van februari een mail, dat ze materialen bij ons kunnen lenen om verschillende preventiethema's extra in de kijker te zetten tijdens hun dag van de Zorg.		
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Dag van de Zorg versterkt de bestaande samenwerkingen. * De aandacht voor preventie in het verhaal van Dag van de Zorg. Hindernis * Aanwezigheid door het Logo op de dag zelf is niet altijd een meerwaarde. Beter worden de ondersteuningsmiddelen gebruikt door de partners zelf.	/	/

KANSENGROEPEN

2017 - LB - Samenwerking ikv. initiatieven Dag Tegen Armoede	Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt waar mogelijk initiatieven die inzetten op het verkleinen van de gezondheidskloof. We streven ernaar dit in zoveel mogelijk projecten mee te nemen in onze reguliere werking, maar specifiek in het najaar, rond de datum van Dag Tegen Armoede, hebben we hier extra aandacht voor. We bieden verschillende ondersteuningsmiddelen, en geven invulling aan het gezondheidsaspect van de initiatieven. Deze samenwerking biedt mogelijkheden om ons netwerk versterkten, dat inzet op het verkleinen van de gezondheidskloof.		
Evaluatie: * Op 14 oktober bemannen het ziekenhuis en Logo samen een stand op de Gezondheidsmarkt voor de Werelddag van verzet tegen armoede. * Grimbergen ontleende banners en elektrokkoffers rond gezonde voeding voor hun DTA-initiatief. * In Roosdaal was er de tweede editie van de Weggeefbeurs. Als Gezonde Gemeente zorgde Roosdaal ervoor dat er ook werd geïnformeerd over gezonde, budgethaalbare voeding. * Logo Zenneland was partner in het initiatief Inleefweek 2017 (november) (zie aparte projectbeschrijving).		
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * De materialen die werden ontleend werden positief onthaald. * De samenwerking met Archeduc (inleefweek), Ziekenhuis Halle, ... ikv. DTA versterken ook de reguliere samenwerking. Hindernis * Er zijn nog heel wat materialen die te weinig toegankelijk zijn voor deze doelgroep.	/	/

2017 - LB - Inleefweek armoede 2017	Operationele doelstelling: AF LB Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	Setting/context: Lokale gemeenschap
Beschrijving: * Zelf ervaren hoe het is om te leven met een beperkt budget. En hoe kan je dan ook nog eens gezond eten tijdens die week? Daar gaat het om tijdens de Inleefweek Armoede van 21 tot en met 27 oktober. Verschillende gemeenten en organisaties uit Halle-Vilvoorde zetten er samen hun schouders onder. Iedereen kan zich inschrijven: gezinnen, alleenstaanden, studenten, ... * Logo Zenneland is mee partner in dit verhaal. We geven mee input voor gezondheid en linken dit aan het verhaal van Gezonde gemeente. Ook op sociale media geven we extra aandacht aan deze week, o.a. via een veelzeggend filmpje: https://www.facebook.com/logozenneland/videos/1552162634843681/ . * Er wordt een inspiratiewaaijer gemaakt voor de gemeenten, inclusief een aanbod om te werken rond gezondheid (zie eigen ondersteuningsmiddelen).		
Evaluatie: * Er is een persmoment 2 oktober met alle partners waar gezonde, budgethaalbare voeding ook een belangrijk aandachtspunt is. * We zetten in op sociale media via berichten, ... * Het filmpje dat Logo ZL maakte op sociale media wordt vaak gezien en gedeeld: https://www.facebook.com/logozenneland/videos/1552162634843681/ * Er is een slotmoment in november met partners en betrokkenen Archeduc, Centrum Basiseducatie, de lokale besturen, Chris Baert als moderator, CAW, ervaringsdeskundigen, Logo Zenneland, lokale verenigingen... Op dat moment was er ook infomarkt waar de partners en relevante organisaties hun aanbod voorstelden.		

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Er is een sterk engagement van de verschillende partners in dit project. Het brengt partners bij elkaar die zorgen voor een brede kijk. * Het aanbod rond gezondheid wordt meegenomen in een groter geheel (de inspiratiegids bevat ook heel wat andere mogelijkheden). * De betrokkenheid van de ervaringsdeskundigen en de deelnemers, die ook getuigden op het slotmoment zorgd voor een sterk verhaal. Armoede, budget en gezondheid wordt in een initiatief gebundeld. Hindernis * De deelnamegraad was verhoogd tov. vorige editie, maar op het slotmoment zelf was de aanwezigheid eerder beperkt. Het is niet evident om mensen te motiveren dan nog de extra inspanning te doen om langs te komen.	/	/

COMMUNICATIE & NETWERK & TEVREDENHEIDSBEVRAGING

2017 - TO - Communicatie vanuit Logo Zenneland over werking, acties, gezondheidsbevordering en ziektepreventie als thema	Operationele doelstelling: OD GEN Thema: Themaoverschrijdend		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu, Vrije tijd, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd

Beschrijving: Doelstelling van communicatie-inspanningen vanuit Logo Zenneland: - Bekendmaking van ons aanbod en informeren en coachen; - Verder uitbouwen van ons netwerk; - Bestendiging en verbetering van bestaande relaties; - Reputatie Logo Zenneland optimaliseren; - Betrokkenheid partners en intermediairs genereren; - Logomerk en positionering verduidelijken: verwachtingen sturen; We doen dat met een 360° aanpak -via verschillende kanalen, naar de verschillende stakeholders, met een veelvoud aan boodschappen - om ons doel te bereiken. Deze communicatie is gericht naar alle intermediairs, partners en indirect naar de bevolking. Er werd daarom geen specifiek bereik ingevuld bij de verslaggeving.

Evaluatie: * We zijn erg actief op sociale media en Twitter. www.facebook.com/logozenland, www.twitter.com/logozenland. Het aantal volgers is dit jaar opnieuw in grote mate toegenomen. * We werken binnen verschillende Vlaamse werkgroepen aan onze positionering en merkpersoonlijkheid. * We bundelden dit jaar ook een aantal vormingen per thema en setting, zodat deze makkelijker te vinden zijn. * Een communicatie overzicht: 'Zeg eens uw gedacht', een evaluatie over onze dienstverlening en communicatie, Jaarkalender met gezondheidsthema's, Jaarverslag in de vorm van een krant, Algemene vergadering, Gadgets zorgen voor zichtbaarheid van Logo Zenneland, eigen vitrine met ons aanbod, facebook, Twitter (monitoren en posten van berichten - linken aan relevante partners), webkalender, nieuws via email en website,... * Bij belangrijke evenementen zullen we ook de regionale pers uitnodigen en een persbericht uitsturen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * We stuurden in 2017 een evaluatie uit om het succes van de doelstellingen hierboven te meten. Daaruit bleek dat de tevredenheid over onze communicatie zeer hoog scoorde. Men miste enkel de regelmaat van de nieuwsbrieven, waarop we dit jaar dan extra hebben ingezet. * Breed inzetten op communicatie en informeren over de initiatieven van partners én eigen werking vergroot draagvlak, betrokkenheid en geloofwaardigheid.	/	/

2017 - TO - Intervisie lesgeverspool	Operationele doelstelling: OD GEN Thema: BVO Baarmoederhalskanker, BVO Borstkanker, BVO Dikkedarmkanker, Beweging, Geestelijke gezondheidsbevordering, Gezond eten, Sedentair gedrag, Suïcidepreventie, Tabak, Themaoverschrijdend		
---	--	--	--

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	--	-------------------------------------

Beschrijving: We brengen in 2017 al onze lesgevers samen. We bespreken de nieuwe tarieven, het overzicht van alle workshops in ons vormingsaanbod (zie opgeladen documenten). Er is ook ruimte voor intervisie. Als kers op de taart was een zeer interessante uiteenzetting over het belang van het kennen van je publiek, en hoe hierop inspelen bij het geven van vormingen door een expert. Het volledige aanbod aan workshops en infosessies van Logo Zenneland is terug te vinden op www.logozenland.be/workshops-en-infosessies

Evaluatie: * Het intervisiemoment met de lesgeverspool is doorgegaan op 15 mei 2017. Alle lesgevers uit de verschillende 'pools', thema -overschrijdend, werden uitgenodigd. * Er waren 10 lesgevers aanwezig. De engagementen werden bevestigd of getekend. * De spreker werd positief onthaald.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Op een intervisie wordt het wederzijds engagement van de lesgeverspool en Logo ZL bevestigd. Voor vragen die ontstaan in de loop van de samenwerking kan samen naar een antwoord worden gezocht.	/	Er zijn heel wat lesgevers op het terrein. Voor vragen naar workshops en infosessies die passen binnen de thema's en settings die aan de Logo's toegewezen zijn (en waarvoor de lesgevers zijn opgeleid door de PO's), zou het voor de lokale partners het duidelijkst zijn dat alle opdrachten dan ook via het Logo worden gefaciliteerd (cfr Single point of contact).

2017 - GEN - Geef uw gedacht over Logo Zenneland		Operationele doelstelling: OD GEN Thema: Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Samenwerken, informeren en een positieve, gezonde gedragsverandering stimuleren. Dat zijn onze doelstellingen. En dat kunnen we niet zonder onze partners. Daarom vroegen we begin januari 2017 aan iedereen met wie we samenwerken om eens 'hun gedacht te zeggen'. Wat denken ze over onze dienstverlening, over de materialen, over onze expertise... We stuurden een uitnodiging naar 747 mensen om deel te nemen aan een evaluatie. Op die manier willen we onze dienstverlening nog beter afstemmen op de noden van onze partners. (Door de eigenheid van dit project werd er bij Verslaggeving geen Adoptie/Bereik aangeduid.)			
Evaluatie: * De tevredenheidsenquête werd verstuurd naar het hele netwerk. 130 personen (17,4%) beëindigden de evaluatie, waarvan 50% in de lokale besturen werkt, 25% in de zorgsector, 15% in het onderwijs en 10% in de bedrijfswereld. * De verwerking van de resultaten en communicatie ervan gebeurde op onze algemene vergadering en in ons jaarverslag. De opvallendste cijfers vind je terug in het stukje uit ons jaarverslag bij meer info - documenten of op p12 van het document via deze link: www.logozenneland.be/sites/default/files/domain%20editor/zennelandcm/Algemeen/Jaarverslag%20Logo%20ZL%202017%20WEB.pdf			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Het was de eerste keer dat we een enquête organiseerden. De resultaten waren vooral een bevestiging van onze verwachtingen, toch konden we er enkele sterkes om verder op in te zetten en werkpunten om mee aan de slag te gaan uit destilleren. * De enquête is zeker voor herhaling vatbaar (twee à driejaarlijks), maar wellicht zullen we nu nog iets kritischer zijn bij onze vraagstelling, zodat meer achterliggende zaken naar boven komen.		/	/

Thema-gerichte acties en projecten

BEVOLKINGSONDERZOEKEN KANKEROPSPORING

2017 - BVOKA - V-dag Baarmoederhals- en borstkankerpreventie		Operationele doelstelling: OD BVOKA 1 Thema: BVO Baarmoederhalskanker	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Vrouwen	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Het Vlaams Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker geeft vrouwen van 25 tot en met 64 jaar de kans om elke drie jaar een uitstrijkje te laten nemen. Je betaalt alleen de consultatie bij je huisarts of gynaecoloog. Door om de drie jaar een uitstrijkje te laten nemen, kan de aandoening al in een vroeg stadium worden opgespoord en behandeld. De behandeling is dan ook minder zwaar en je herstelt sneller. Ludieke, pittige acties trekken mensen aan en doen ze uiteindelijk van gedrag veranderen. Roosdaal was gewonnen voor het idee 'vrouwenzaken' en organiseerde een verwenmoment voor zijn vrouwelijke inwoners: V-day in het kader van baarmoederhals- én borstkankerpreventie in het Koetshuis op zaterdag 8 juli van 14 tot 17 u. Logo Zenneland ondersteunde de Gezonde Gemeente Roosdaal met de beschikbare materialen rond de bevolkingsonderzoeken naar kanker, maar ook met heel wat extra's op maat van de gemeente.			
Evaluatie: Aanvankelijk was het plan om te werken rond een viergeslacht/vrouwenzaken en 10 gemeentes te bereiken. De meeste gemeentes gaven aan druk in transitie te zitten (fusie gemeente/OCMW) of hadden al andere projecten geprogrammeerd o.a. het grotere project 'Ik zie u zitten'. Even leek 'vrouwenzaken' van start te gaan in Beersel maar het wordt geprogrammeerd in 2018. De V-dag in Roosdaal die doorging op 8 juli was wel een geslaagde namiddag. Voor uitgebreid programma zie info-documenten. Dr. De Pever, spreker bevolkingsonderzoeken was aanwezig en beklemtoonde het belang van cijfergegevens per gemeente. Die zijn te vinden op www.bevolkingsonderzoek/incijfers . Acties per gemeente: zie 'meer info-documenten'.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: De V-day in Roosdaal is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen beleid, verenigingen, huisartsenkring en zelfstandigen. Kadert binnen methodiek Gezonde Gemeente (mix van acties, burgerparticipatie, lokaal bestuur als voorbeeld, intersectorale samenwerking en netwerking) Vlaams Brabant heeft vrij goede dekkingsgraad dankzij de vroegere inspanningen van de Provincie. De totale dekkingsgraad voor Vlaams-Brabant was 63,1 % en voor het Vlaams Gewest 62,1 %. Hindernissen: Brainstorm hoe we het gingen aanpakken heeft lang geduurd. Het concept vond traag vorm waardoor de timing in het gedrang kwam. Het doel om 10 gemeentes te bereiken in 2017 wordt niet gehaald. Veel gemeentes zitten in overgang fusie OCMW. De koffer van SVV/VIVA staat op Logo maar wordt nog te weinig uitgeleend.		Er zijn weinig methodieken en materiaal over baarmoederhalskanker.	* Sprekers bevolkingsonderzoeken breder mandaat geven (niet enkel vergoeden voor spreekbeurt): zo schakelen wij Dr. De Pever in bij de kwis om bijkomende info te geven. CvKO voorziet hiervoor echter geen financiële vergoeding. * Dit bevolkingsonderzoek (BHK) is moeilijk te verkopen. Dit kan beter samen met preventie van andere bevolkingsonderzoeken of via een ludieke of toegankelijke manier (zoals de V-day) of via partners (huisarts). * Nood aan een onderbouwde preventiemodule bij de huisarts (in navolging van GMD+).

2017 - BVOKA - Maart ... maand van de dikkedarmkanker	Operationele doelstelling: OD BVOKA 1 Thema: BVO Dikkedarmkanker		
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Mannen, Vrouwen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland zet in op het piekmoment Dikkedarmkanker in maart. Maart is de internationale maand van de strijd tegen dikkedarmkanker. Het ideale moment om het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker te promoten bij de partners. Logo Zenneland stuurde nieuwsbrieven met een keuzemenu naar de 35 lokale besturen en huisartsenkringen. Het menu omvatte alle piekmoment-materialen van het CvKO, aangevuld met de eigen flyers en wikkels van de lokale actie 'De Pot op'. 18 gemeenten en 7 organisaties engageren zich om preventie van DDK in de kijker te zetten. Meer info op www.bevolkingsonderzoek.be en www.logozenneland.be/depotop .			
Evaluatie: * 18 lokale besturen plaatsten wc-rolletjes, aangevuld de Vlaamse ondersteuningsmiddelen (aangeleverd door CvKO)(folder, affiche, banner). Voor meer details per gemeente zie 'meer info-documenten - acties 2017'. * Deze organisaties plaatsen ook de actiematerialen zichtbaar voor hun bezoekers/personeel/patiënten: WGC De Vaart, Vilvoorde (dag van de zorg 19/3), Ziekenhuis Halle (MOC-congres 25/3), Brouwerij Lindemans Sint-Pieters-Leeuw (actiemaand in de foyer). We werken samen met Stop Darmkanker (Asse 14/3 BAF, Dilbeek Huisartsenkring 7/9, Hoeilaart Gemeenschapscentrum Felix Sohie 6/6, Zaventem Femma 1/3).			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: het piekmoment zorgt voor een focus op het bevolkingsonderzoek. DDK wordt in maart ingepland bij de partners.		Artikels moeten nog vroeger voorradig zijn (minstens 2 maand voor het piekmoment)	/
2017 - BVOKA - Gemeentelijke initiatieven i.k.v. het bevolkingsonderzoek borstkankeropsporing	Operationele doelstelling: OD BVOKA 2 Thema: BVO Borstkanker		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Vrouwen tussen 50 en 69 jaar	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Tweejaarlijks wordt in elke gemeente het belang van borstkankeropsporing onder de aandacht gebracht. Logo biedt methodieken en materialen aan. De gemeente maakt hieruit een keuze al naargelang de draagkracht van personeel en meewerkende organisaties. Voor 26 van onze 35 gemeenten is de komst van de mammobiel de kapstok voor acties. In de 9 andere gemeenten met erkende radiologen gebeurt de sensibilisering meer verspreid over het jaar. De huisartsen worden ongeveer 4 weken voor de screening op de hoogte gebracht van de komst van de mammobiel in hun gemeente. In onze regio is dat door screeningscentrum VUB UZ Jette en screeningscentrum LUCK, deelorganisaties van het Centrum voor Kankeropsporing (CvKO). Cijfers over de deelnamegraad per gemeente zijn vrij consulteerbaar op www.bevolkingsonderzoek.incijfers.be . Alle info over bevolkingsonderzoek: www.bevolkingsonderzoek.be .			
Evaluatie: * Mammobiel 2017: Beersel 10/11-11/12, Londerzeel 18/9-20/10, Zaventem 17/11-13/12, Merchtem 9/1-10/2, Overijse 25/10-7/11, Hoeilaart 12/11 - 20/11, Drogenbos 6/11-9/11. De faciliteitengemeente Drogenbos wordt ingelicht via de intergemeentelijke Gezondheidsraad (o.a. voor vertalingen). * Extra acties: Roosdaal: 8/7 VDay (borst en baarmoederhals), Wemmel LDC Eureka: 20/10 mammobox, Halle Buurthuis Windmoleke: 14/12 mammobox, 17/10 Dag tegen armoede gezondheidsmarkt ism Ziekenhuis, 25/3 Oncodag Ziekenhuis-MOC, Sint-Pieters-Leeuw 18/10 LDC Meander spreekbeurt dr. Lippens + voorstelling screening ziekenhuis Halle, Grimbergen: 2 x Wouter Deprez ism gemeente en OCMW, Herne 6-7/10 lifestylebeurs en 11/2 spreekbeurt KVLV met Dr. De Pever. Affligem Kermist 4/2: stand ism gemeente. * Vaste radioloog (doorlopend: Dilbeek-Grimbergen-Liedekerke-Roosdaal-Lennik-Galmaarden-Wemmel-Asse-Halle-Vilvoorde-Wezembeek-Oppem). * Voor alle acties per gemeente: zie meer info - documenten			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * We zien aan de cijfers dat de totale dekkinggraad in de meeste gemeenten stijgt (pluim voor de toegankelijke site incijfers). * De deelname aan het bevolkingsonderzoek (mammobiel en radioloog) zit in stijgende lijn tegenover (vaak betalende) screenings buiten het BVO. Dit is goed nieuws voor het bevolkingsonderzoek. Hindernissen: * De communicatie door de partnerorganisatie niet altijd even vlot ivm. de 1) lesgeversopleiding (slechte timing-december, te laat gecommuniceerd) en de 2) verspreiding van de presentaties (eerst wel, dan weer niet).		* Communicatie met het Centrum voor kankeropsporing gebeurt in 2017 via twee tussenpersonen van de Logo's. Deze werkwijze wordt na december 2017 geëvalueerd. * Bij de ontwikkeling van nieuwe OM's rekening houden met de feedback en noden van onderuit.	/
2017 - BVOKA - In kaart brengen van noden i.k.v. campagnes bevolkingsonderzoek naar kanker	Operationele doelstelling: OD BVOKA 3 Thema: BVO Baarmoederhalskanker, BVO Borstkanker, BVO Dikkedarmkanker		
Resultaatgebied: Aanbod van informatie, documentatie en advies	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland hoort bij de partners de lokale noden en geeft zelf ook feedback over de eigen ervaring met de opdrachten die we hebben i.k.v. de bevolkingsonderzoeken naar kanker. De ervaringen worden gedeeld via de interne overlegmomenten (of digitaal) tussen de Logo's onderling als met de betrokken partnerorganisaties.			
Evaluatie: * Logo Zenneland neemt deel aan het structureel overleg met de Vlaamse Logo's en de terugkoppeling met het CvKO. Algemene vragen worden doorgegeven aan de Logo-trekkers voor dit thema. Regio-gerichte vragen worden rechtstreeks aan het CvKO gesteld, in afstemming met de trekkers; * Logo Zenneland gaf feedback over aan het CvKO ivm. de nood aan opleiding voor lesgevers (actualisering van inhoud) en de mogelijkheden om onze pool te vergroten.			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Mogelijkheid tot het geven van feedback aan de PO. * De nieuwe beelden worden positief onthaald. Hindernis: * Bij vragen rond lokale uitbreiding van de bestaande materialen haalt de realiteit soms het advies in. Het is nodig om zowel vanuit de PO als van lokale en regionale partners een zekere pragmatiek voor ogen te houden.	* Meer 'niet klassieke' dragers van de boodschappen. * Voldoende vrijheidsgraden (bv. met templates) geven om maatwerk (volgens de noden van de partner) mogelijk te maken. * Het verdeelsysteem naar de Logo's loopt momenteel provinciaal, waardoor er na de levering nog een logistiek volgt. Graag directe aanlevering.	/

GEZONDHEID & MILIEU

2017 - GM - Advisering bij vragen en klachten omtrent milieugerelateerde gezondheidsrisico's in het BUITENmilieu	Operatieve doelstelling: AF GM B, AF GM BU BIO 1, AF GM BU CH 1, AF GM BU FY 1, AF GM BU FY 2 Thema: Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Uitvoering van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Binnen de Logo-werking voert de medisch milieukundige een eerstelijnsfunctie uit. Hierbij worden preventieorganisaties, lokale besturen, artsen, of rechtstreeks burgers geïnformeerd en geadviseerd omtrent buitenmilieufactoren die van invloed kunnen zijn op de gezondheid. De opvolging van de vragen en klachten gebeurt in nauwe afstemming met Toezicht Volksgezondheid Vlaams-Brabant. Het gedetailleerd bereik is terug te vinden onder 'verslagen' in het ingediende rapport 'vragen en klachten', (NOG NIET OPGELADEN).			
Evaluatie: In 2017 werd voor buitenmilieuproblemen het volgende ondernomen in de regio Logo Zenneland: - Buitenmilieu vragen van burgers: 6 - Buitenmilieu vragen van lokale actoren: 1. Een volledig overzicht is terug te vinden in de verslagen.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterkte: * Ondersteuning bij specifieke vragen kan ook aanleiding geven tot een verdere vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking. * Zicht krijgen en houden op lokale problematieken.	/	De rol van de medisch milieukundige biedt lokaal zeker een meerwaarde. Vooral op vlak van manier van communiceren rond gezondheid&milieu en kaders van het gezondheidsrisico op basis van bestaande informatie (o.a. door Vlaanderen). Verdere uitklaring, afstemming en duidelijkheid hierover kan nuttig zijn.	
2017 - GM - Advisering bij vragen en klachten omtrent milieugerelateerde gezondheidsrisico's in het BINNENmilieu	Operatieve doelstelling: AF GM B, AF GM BI 1, AF GM BI 3 Thema: Gezondheid en Milieu		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In kader van het Vlaams Binnenmilieubesluit adviseert de medisch milieukundige preventieorganisaties, lokale besturen, artsen, of rechtstreeks burgers omtrent milieufactoren die van invloed kunnen zijn op de gezondheid in het binnenmilieu. Wanneer er een gemotiveerde aanvraag wordt gestuurd, kan hier mogelijk een woningonderzoek volgen. De opvolging van de vragen en klachten gebeurt in nauwe afstemming met dienst Preventie Vlaams-Brabant. Het gedetailleerd bereik is terug te vinden onder 'verslagen' in het ingediende rapport 'vragen en klachten'.			
Evaluatie: In 2017 werd voor binnenmilieuproblemen het volgende ondernomen in de regio Logo Zenneland: - Binnenmilieu vragen van burgers: 18. - Binnenmilieu vragen van lokale actoren: 4. - Binnenmilieudossiers: 9 waarvan voor 2 een plaatsbezoek nodig was. Een volledig overzicht is terug te vinden in de ingediende verslagen.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterkte: * Ondersteuning bij specifieke vragen kan ook aanleiding geven tot een verdere vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking. * Zicht krijgen en houden op lokale problematieken. Hindernissen: * Bij vragen van burgers zijn de verwachtingen soms hoger dan wat in Vlaanderen wordt aangeboden als dienstverlening. Voornamelijk bij mensen uit de rand die worden doorgestuurd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (waar de dienstverlening anders geregeld is). * Burgers komen na omzwervingen bij ons terecht en zijn vaak niet meer bereid om de adviezen op te nemen, zeker in geval van huurder/verhuurder conflictsituaties.	Extra middelen om metingen uit te voeren na een woningonderzoek.	/	

2017 - GM - Warme dagen		Operatieve doelstelling: AF GM BU FY 1 Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Kinderen, Senioren	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: * Logo Zenneland zet in op de disseminatie van het project Warme Dagen naar lokale besturen, huisartsen, woonzorgcentra, apothekers en regio-verantwoordelijken bij Kind&Gezind. . Naar aanleiding van het nieuw Vlaams warmteactieplan, werd bij de start van de waakzaamheidsfase (15 mei 2017) de campagne 'warme dagen' gelanceerd. * Lokale besturen en apothekers bij het BAF krijgen een pakket toegestuurd met folders, affiches, tipfiches, recepten, zuipkaarten en een begeleidende brief. * Een telefonische bevraging bij een aantal lokale besturen over lokale warmteactieplannen wordt in het najaar uitgevoerd en mogelijk vervolgd in 2018.			
Evaluatie: * De materialen werden verspreid naar verschillende vooropgestelde partners. * De campagne werd meegenomen in onze communicatie op sociale media. * Bevraging: Tot hiertoe hebben de gemeenten Zaventem en Londerzeel een lokaal warmteactieplan met ons gedeeld. Kapelle-op-den-bos en Asse hebben interesse om één aan te maken.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Sterkte: Het beeld en de vormgeving van de campagne sloeg aan. De WZC tonen interesse in de thematiek. * Hindernis: In 2017 was er, behalve een beperkt aantal goede praktijkvoorbeelden, nog geen ondersteuningsmiddel voor het Logo ter beschikking om lokale besturen te coachen in het opstellen van een lokaal intern warmteplan.		Nieuwe campagnematerialen worden bij voorkeur 2 of 3 maand voor de start van de campagne (15 mei) beschikbaar gemaakt.	/
2017 - GM - Actieweek Gezond Binnen		Operatieve doelstelling: AF GM BI 1 Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Rokers, Zwangere vrouwen en/of partner	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland zet in op de vierde actieweek 'Gezond Binnen' (van 13 tot 17 november 2017) met als thema 'Passief roken'. Voor en tijdens deze week hebben we extra aandacht voor dit initiatief in onze nieuwsbrieven en op onze sociale media. Aan onze partners, specifiek relevant voor dit thema zoals de intergemeentelijke woonconsulenten, werd gevraagd dit mee bekend te maken. In het voorjaar maken we al het aanbod 'Meeroken is geen binnenpretje, praat erover' bekend via lokale overlegplatformen en nieuwsbrieven. In aanloop van de actieweek kunnen vormingen worden aangevraagd.			
Evaluatie: * De actieweek werd geagendeerd op lokaal overleg (welzijnsraden, gemeentelijke overleg, ...) waar Logo Zenneland op aanwezig was. * Er vond overleg plaats met de Kind-en-Gezin regioverantwoordelijke van Merchtem. * Er werden verschillende menukaarten per mailing doorgestuurd naar zorgverleners, lokale besturen en woonactoren. * Er werden Facebookberichten gepost elke dag van de actieweek. * Het thema Passief Roken werd meegenomen in de demowoning in Merchtem (zie project 'Gezond(t)huis in Merchtem'), * Op een vorming voor jeugdconsulenten en preventiewerkers (zie project 'Vorming voor alle jeugdconsulenten en preventiewerkers TAD Vlaams-Brabant') stond de voorstelling van de ondersteuningsmiddelen van deze campagne mee op de agenda. * De materialen werden meegenomen in de campagne naar de apothekers.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Het is een heel relevant thema dat aansluiting kan vinden bij andere initiatieven rond tabakspreventie. Hindernis: * Voor het tweede jaar op rij, waar Passief Roken het thema van de actieweek is, was er niet al te veel respons (er werd geen enkele vorming aangevraagd, bestelling en uitleen van materialen bleef beperkt). Het is een relevant maar moeilijk thema om lokale besturen voor warm te maken. Het is ook niet altijd evident om zorgverleners, een gerichtere doelgroep, te motiveren om voor dit specifiek onderwerp een vorming te volgen.		/	/
2017 - GM - Gezond wonen zonder vocht en schimmel (voorbereiding)		Operatieve doelstelling: AF GM BI 1 Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Senioren	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: De mogelijkheden en wenselijkheid om een infodag/intervisie voor professionelen rond vocht en schimmel te organiseren voor eerstelijnsverleners uit de zorg- en welzijnssector en voor lokale besturen werd nagegaan bij de verschillende intergemeentelijke samenwerkingsprojecten lokaal woonbeleid in onze regio. Samen met hen, de provincie Vlaams-Brabant en Logo ZL werd overeengekomen dat de verschillende lokale actoren die te maken krijgen met de problematiek worden samengebracht tijdens een startdag in 2018, zodat ze elkaars dienstverlening kennen en weten wie welke bevoegdheid heeft en wie welke kennis beheerst. De startdag is een aanzet om, via een natraject, te komen tot een verbeterde integrale aanpak en regionaal een overlegplatform voor schimmel-en-vocht problemen te initiëren.			
Evaluatie: * 28 sept: startoverleg met alle intergemeentelijke woonactoren. * 07 dec: vervolgoverleg. In samenwerking met de intergemeentelijke samenwerkingsprojecten lokaal woonbeleid en de provincie Vlaams-Brabant zal er een dag rond de thematiek 'Vocht en Schimmel' georganiseerd worden in 2018. * De uitnodiging wordt in het voorjaar uitgestuurd. De dag zelf zal doorgaan begin juni.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
De verschillende intergemeentelijke woonprojecten waren meteen enthousiast om hieraan te werken. De sterkte van een lokaal samenwerkingsverband is dat we een breed draagvlak hebben en we hopen een groot publiek te kunnen bereiken.		/	/

2017 - GM - Gezond (t)huis in Merchtem		Operationele doelstelling: AF GM BI 1 Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Van maandag 13 maart tot vrijdag 17 maart 2017 loopt het project "Gezond (t)Huis" in Merchtem. Tijdens deze week wordt het August De Boeckhuis omgetoverd tot een gezonde en energievriendelijke woning. Gezond (t)Huis in Merchtem is een initiatief van Logo Zenneland, Archeduc, Eandis, OCMW Merchtem en het gemeentebestuur.			
Evaluatie: Bezoekers konden tijdens deze week verschillende workshops en infosessies volgen rond deze thema's, en kunnen aansluitend een 'gezonde woonkamer en eethoek' met talrijk gezonde tips en wist-je-datjes bezoeken. De opkomst was minder groot dan vooropgesteld.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
We beschikken over heel veel visuele materialen om een demo-woning aan te kleden. Het OCMW van Merchtem heeft met meubelen uit de kringloopwinkel, het August De Boeck huis gezellig kunnen aankleden. Het project Gezond (t)huis vraagt goed team-werk lokaal. Hoe goed er dienst- en beleidsoverschrijdend gewerkt wordt, bepaalt het succes en de opkomst naar de demowoning. Door onvoorziene omstandigheden kon dit niet optimaal worden uitgewerkt.		/	Prima project om te koppelen aan integratiecursus nieuwe inwoners.
2017 - GM - Gezondheid en milieu in de huisartsenpraktijk		Operationele doelstelling: AF GM Verkeer, OD GEN Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Via dit project wil Logo Zenneland de huisartsen vertrouwd maken met de dienstverlening van het Logo en meer specifiek de medisch milieukundige opdrachten binnen het Vlaams medisch milieukundig netwerk. O.a. via de 'Lokale Overlegkringen Kwaliteit' informeert het Logo over de impact van het milieu op de gezondheid in Vlaanderen en hoe ook risicoperceptie hierin een belangrijke rol speelt. Ook hoe ondersteuning inzake 'Gezondheid en Milieu' in Vlaanderen georganiseerd wordt, en welke concrete ondersteuning een huisarts kan krijgen bij vragen van patiënten inzake "gezondheid en milieu-topics". Verschillende onderwerpen als gezond wonen, de impact van fijn stof en verkeer, ... worden aangehaald tijdens de workshop.			
Evaluatie: Via Domus Medica werd het aanbod verspreid en kunnen kringen intekenen op een workshop die gegeven wordt door het Logo. De LOK van de huisartsenkring Zaventem ging hierop in. Een voordracht 'Gezondheid en milieu: ook een hot item in de huisartsenpraktijk?' werd daar gegeven. Gezien de eigenheid van de regio is er sterke vraag naar info over de verkeersdruk, zowel op de weg als vliegverkeer.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De arts staat als eerstelijnszorgverlener heel dicht bij de burger/patiënt. Met hen als partner kan op een heel gerichte betrouwbare manier worden geïnformeerd en gesensibiliseerd. * De inbedding van het aanbod binnen de structuur van Domus Medica. Hindernis: * Het is niet altijd een evidentie om de link gezondheid en milieu binnen te brengen binnen de dagdagelijkse werking van de huisarts. Mogelijk is de haalbaarheid qua tijd om dit erbij te kunnen nemen een reden.		/	/
2016 - 2017 - GM - Gezond binnenmilieu op school: Lekker Fris & air@school (schooljaar 2016-2017)		Operationele doelstelling: AF GM BI 2 Thema: Gezondheid en Milieu	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland zet in op de projecten rond binnenmilieu in de klas. Dit doen we als volgt: Stimuleren van de basis- en secundaire scholen in de regio om deel te nemen aan het project Lekker Fris of Air@School, via nieuwsflashes, het algemeen scholenaanbod bij de start van het schooljaar en via voorstelling op het CLB-overleg, het opvolgen van inschrijvingen en het verspreiden van de materialen. Lokale besturen die CO2-meters aankochten worden hierbij betrokken. Meer info op www.airatschool.be en op www.lekkerfris.be			
Evaluatie: Voor het schooljaar 2016-2017 namen 5 scholen (met in totaal 34 klassen) deel aan het project air@school en 8 scholen (met in totaal 44 klassen) deel aan het project Lekker Fris.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Aangezien de projecten al verschillende jaren na elkaar in dezelfde vorm worden aangeboden, is het geen evidentie om scholen blijvend te overtuigen in te stappen in deze projecten.		Nood aan vernieuwing, actualisering van de ondersteuningsmiddelen en de omkadering van de projecten.	/

2017 - IV - Griepvaccinatiecampagne. Voor zorgverleners en algemene bevolking		Operationele doelstelling: OD IV 1 Thema: Infectieziekten en vaccinaties	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, De werkende bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Griep treft elke winter 1 op 10 mensen. Bij sommige risicogroepen kan griep ernstige gevolgen hebben. Een jaarlijkse griepvaccinatie biedt de beste kans om zonder de ziekte de winter door te komen. Logo Zenneland dissemineert de verschillende materialen om te informeren over het belang van een griepvaccinatie. Zowel naar de doelgroep professionals in de zorg als naar de burgers. We informeren en werken hiervoor samen met heel wat verschillende lokale partners. Een overzicht van hoe partners aan de slag kunnen is duidelijk en bondig weergegeven op onze site: www.logozenneland.be/griepvaccinatie . We nemen dit ook mee in onze nieuwsbrieven en online communicatie.			
Evaluatie: * In juli is er een eerste communicatie met het aanbod van sensibilisatiematerialen. Deze wordt verstuurd aan lokale besturen, huisartsen, WZC's, ziekenhuizen, ... * Er werd ook een nieuwsbrief verzonden * In augustus werd een herinneringsmail verzonden om materiaal te bestellen * Eind augustus werden de aangevraagde materialen doorgegeven aan het agentschap die de bestellingen verzamelde. * 25 oktober organiseerde de huisartsenkring Halle & omgeving een prikactie voor zorgverleners * Materiaal werd besteld via de website van het agentschap en het Logo heeft de verzending op zich genomen. 21 lokale besturen/OCMW's, 1 ziekenhuis en 19 WZC hebben materiaal besteld. De 6 faciliteitengemeenten in de rand van Brussel namen deze actie op maat van hun gemeente. Zie project intergemeentelijke gezondheidsraad. * 2 WZC hebben een rol-up banner ontleend. * Januari 2018: verzending mail naar WZC ivm aanvragen van certificaat			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * De campagne wordt Vlaams mee gedragen en is goed gekend. Hindernissen: * Materiaal en artikels zijn altijd pas zeer laat beschikbaar. * De communicatie over wie wat doet (bij de projectvoorbereiding), wie de verzendingen op zich zal nemen ... kon beter.		* Tijdig overleg plannen met alle partijen, en hier eenmalig duidelijk over communiceren, om implementatie goed voor te bereiden.	/
2017 - IV - Europese Vaccinatieweek		Operationele doelstelling: AF IV 3 Thema: Infectieziekten en vaccinaties	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Jongeren, Jongeren 18 tot 25 jarigen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt deze campagne door de verspreiding van de verschillende materialen naar en communicatie via sociale media. We nemen dit ook mee in ons verhaal naar relevante partners. De Europese vaccinatieweek loopt van 24 tot 30 april, maar is eigenlijk het startmoment om het ganse jaar te werken rond het belang van vaccinatie. De Europese Vaccinatieweek richt dit jaar haar pijlen op vaccinaties voor jongeren (18-30 jaar) met volgende boodschap: Ga je op reis? Droom je van een eigen gezin? Of werk je in een omgeving met risico op infecties? Dan is 't niet voldoende om je in folie te rollen. Bescherm jezelf en je omgeving liever met een prikje.			
Evaluatie: * Logo Zenneland heeft de campagne en het artikel vooral via de sociale media verspreidt. Het volledige artikel is terug te vinden www.logozenneland.be/content/europese-vaccinatieweek . Voor materialen wordt doorverwezen naar de website www.laatjevaccineren.be . * Het thema en de materialen van de Europese vaccinatieweek staan op de agenda van het overleg met de CLB's en de schoolnabije partners in mei 2017. * Binnen de samenwerking met het Brabants Apotheker Forum wordt dit thema meegenomen.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Het campagnebeeld is sterk. Hindernis: * artikel voor de lokale besturen werd ons doorgegeven op 21 maart. Dit is te laat voor de lokale besturen om dit op te nemen in hun gemeentelijke infobladen. Artikels moeten minstens 3 maanden op voorhand worden doorgegeven.		Op tijd communiceren (periode februari) of het de campagne dezelfde is of wijzigt. Indien er een nieuw thema, beeld of slogan gebruikt zal worden is het nodig dat de info, de materialen en de artikels tijdig worden aangeleverd om deze campagne op een efficiënte manier te dissemineren.	Betere afstemming is nodig over de materialen en timing met de betrokken partners.

SUÏCIDEPREVENTIE (Geestelijke Gezondheid)

2017 - SP - Ik Zie U Zitten (Taboedoorbreking rond Geestelijke Gezondheid / Gezonde Gemeente)		Operationele doelstelling: AF SP 5 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Themaoverschrijdend	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: IK ZIE U ZITTEN is een initiatief van Logo Zenneland dat tot stand kwam in samenwerking met Archeduc, CAW en JAC Halle Vilvoorde, CGG Ahasverus, CGG Passant, CGG VBO, Denk, Expertisecentrum Dementie Memo, PZ Sint-Alexius, SEL Zenneland, Te Gek!?, VIGeZ en Werkgroep Verder. Een samenwerking van 13 regionale partners! In ons netwerk betrekken we ook de Lokale besturen, de CLB's en de zorgsector. Aan de hand van een aanbod en verschillende formules waaruit de partner kan kiezen, wordt er gewerkt rond taboedoorbreking. Logo dissemineert en ondersteunt bij de uitwerking. * Materiaal voor infostand, artikel, ... * Een reizende tentoonstelling van stoelen, die elk hun eigen karaktertrekjes hebben of die een organisatie voorstelt. Deze stoelen zullen gecreëerd worden door partnerorganisaties, lokale besturen, individuen, scholen etc. Deze tentoonstelling gaat de hele regio rond en wordt gedurende korte of lange tijd tentoongesteld aan het grote publiek. Deze tentoonstelling kan aangevuld worden met een 'nieuwe' stoel van de organiserende en/of lokale partner(s). * We stellen een aanbod voor met acties die de partners kunnen opzetten om de veerkracht van de mensen te vergroten en taboe te doorbreken en werken hier met bestaande methodieken (o.a. Fit in je hoofd, Nok Nok) maar stemmen ook af met loco-regionale partners. In de 'evaluatie' van deze projectbeschrijving is de regionale omkadering terug te vinden. (Cfr ook het project '2017 - SP- Gezonde Gemeente ... ziet u zitten' (Taboedoorbreking rond Geestelijke Gezondheid / Gezonde Gemeente) voor de acties van de deelnemende gemeenten)</p>			
<p>Evaluatie: * 21 maart is er een startmoment voorzien voor alle lokale besturen. Er waren een 55-tal aanwezigen, er was een optreden van Guy Swinnen in samenwerking met TE GEK!? en de stoelententoonstelling werd voorgesteld. * Op de website www.ikzieuzitten.be is alle info over dit project terug te vinden, maar ook een kalender met alle activiteiten die de deelnemende besturen organiseren. * We nemen IK ZIE U ZITTEN mee in onze online communicatie op facebook en twitter. * Ik Zie U Zitten werd gebruikt als rode draad voor de 10daagse geestelijke gezondheid in onze regio. * Intussen is 2017 afgelopen, maar staat 2018 al volgepland. Ook in 2019 beginnen de gemeenten in te zetten op ik zie u zitten (zie kalender in bijlage)</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>* Het is een zeer nauwe en sterke samenwerking tussen lokale en regionale partners. Dit vergroot mee het draagvlak. * Dit initiatief brengt een eenvoudige verbindende boodschap. Dit wordt mee ondersteund door een sterk beeld dat makkelijk bruikbaar is voor materialen op maat van onze partners. * De thematiek en boodschap van Ik Zie U Zitten raakt veel intermediairs en partners, waardoor ze graag willen meewerken aan het project. * De lokale werkgroepen wordt telkens getrokken door de contactpersoon van de gemeente/OCMW, wat een sterke verbinding geeft met de andere partners.</p>		/	/
2017 - SP - Gezonde Gemeente ... ziet u zitten (Taboedoorbreking rond Geestelijke Gezondheid / Gezonde Gemeente)		Operationele doelstelling: AF SP 9 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie	
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Verschillende gemeenten in de regio Logo Zenneland zetten in op geestelijke gezondheid, meer specifiek taboedoorbreking. Logo Zenneland draagt dit project in de regio. Maar het zijn de lokale besturen die telkens enkele weken extra aandacht besteden aan dit thema. Ze zetten dit in de kijker met de stoelentoonstellingen en kiezen uit een aanbod van verschillende initiatieven (zie waaier bij opgeladen documenten). IK ZIE U ZITTEN is een initiatief van Logo Zenneland dat tot stand kwam in samenwerking met Archeduc, Werkgroep Verder CAW en JAC Halle Vilvoorde, CGG Ahasverus, CGG Passant, CGG VBO, Denk, Expertisecentrum Dementie Memo, PZ Sint-Alexius, SEL Zenneland, Te Gek!?, Vlaams Instituut Gezond Leven en Werkgroep Verder. Een samenwerking van 11 regionale partners!</p>			
<p>Evaluatie: Volgende gemeenten gaven hun engagement en hebben een uitgebreid programma in elkaar gebokst. In bijlage kan je de programma's vinden. * Halle: april 2017 * Opwijk: september 2017 (programma 2018) * Steenokkerzeel: oktober 2017 (voornamelijk sensibiliserend, actie in de bib, banner, selfiebord, infoavond burn-out 'blijven ademen') * Zemst: november 2017 Elke gemeente legt zijn eigen accenten en noden in het programma. Gedurende 1 maand staat de tentoonstelling van stoelen met een aantal acties rond deze thematiek in de kijker. De gemeente Opwijk heeft ervoor gekozen om de maand september de aandacht te trekken met de stoelententoonstelling, maar heel het jaar 2018 activiteiten te organiseren. Dit programma zal in het project van 2018 te vinden zijn.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterkte: * het werken vanuit de omgeving naar alle burgers geeft een sterk signaal. Het individu krijgt het gevoel er niet alleen voor te staan. * het samenwerken binnen een werkgroep met verschillende disciplines en organisaties in een gemeente. Hindernis: * project binnen de gemeente wordt gedragen door de trekker van de werkgroep, het is niet altijd evident om dit erbij te nemen voor een lokale ambtenaar.</p>		Materialen rond taboedoorbreking van geestelijke gezondheid, bruikbaar op lokaal niveau.	/

2017 - SP - Fit in je hoofd		Operationele doelstelling: AF SP 1 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Vrije tijd, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt initiatieven in de regio met een link naar Fit in je hoofd. Het project vertrekt van de campagne 'Fit in je hoofd' van de Vlaamse overheid. De campagne is opgebouwd rond 10 beschermende factoren die worden afgebeeld in 10 stappen. Om deze campagne bekend te maken bij de bevolking is er een website met concrete informatie en opdrachten om je geestelijke gezondheid te bevorderen. Vanuit Logo Zenneland sensibiliseren en ondersteunen we lokale besturen en partners om concrete activiteiten te organiseren, gelinkt aan de 10 stappen. Zo ondersteunen we onder andere in het organiseren van FIJH-carrousel, workshops, infoavond, theaterstukken enz. De acties hebben regelmatig linken met andere gezondheidsthema's waardoor het project ook een goede invalshoek is om thema-overschrijvend en geïntegreerd te werken.			
Evaluatie: * Een aantal gemeenten zetten de FIJH-carrousel op eigen tempo verder. * Ook het sociale economie-bedrijf 3wplus zet het tweede jaar in op FIJH voor hun doelgroepmedewerkers. * Vanuit de cultuurraad van Noordwest Vlaams-Brabant wordt er meegewerkt aan het project 'Alzheimercode'. Logo Zenneland heeft samen met Archeduc een klein aanbod samengesteld waaruit lokale besturen een keuze kunnen maken, gelinkt aan FIJH. Deze activiteiten zijn dan voornamelijk gericht op de mantelzorgers. Zo was er een FIJH-workshop gepland in Vilvoorde en in Kapelle-Op-Den-Bos. Deze in Kapelle-Op-Den-Bos is jammer genoeg niet kunnen doorgaan omwille van te weinig inschrijvingen.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Het blijft een handig en laagdrempelige kapstok om mensen aan hun veerkracht te laten werken. * De link met een bestaand initiatief rond dementie en een goede partner (Archeduc) vergroot het bereik en versterkt de boodschap.		/	/
2017 - SP - Zilverwijzer		Operationele doelstelling: AF SP 4 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Senioren	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Zilverwijzer is een groepsmethodiek om bij 60-plussers de veerkracht te versterken. Zilverwijzer vindt zowel als traject, als in eenmalige sessies plaats. Sinds kort kan de methodiek ook gebruikt worden in een WZC. Logo Zenneland dissemineert de methodiek en ondersteunt de partner die hiermee aan de slag gaat door een begeleider te voorzien uit de pool en de nodige materialen die passen bij de aangevraagde sessie(s).			
Evaluatie: * Op 26/01 was er een sessie in het in Sint-Pieters-Leeuw: 'Oud is niet out', georganiseerd ism. de Lib. mutualiteit. * Op 24/10 was er een sessie in LDC Breugheldal (Dilbeek): 'Geven en nemen'. * Het project wordt meegenomen in de waaier van het project IK ZIE U ZITTEN. Als gemeenten hiervoor kiezen, biedt dit het voordeel dat het initiatief past in een groter geheel. Hierdoor staan er in 2018 al twee sessies gepland.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * De methodiek kunnen meenemen in een groter concept (hier IK ZIE U ZITTEN) vergroot de kans dat partners dit oppikken en de investering willen doen om dit te organiseren. * Het kunnen terugvallen op een betrouwbare lesgeverspool (de sessies worden positief geëvalueerd). Hindernis * De kostprijs loopt snel op als er meerdere sessies worden geboekt. * Een vaste groep vasthouden voor verschillende sessies is niet makkelijk, en vaak een drempel om er meerdere vast te leggen door eenzelfde organisator.		* De werkbladen worden door sommige van onze lesgevers aangepast aan de noden van de deelnemers (herschikking, groter lettertype). Bij een eventuele actualisering hier dadelijk rekening meer houden (zeker in WZC waar publiek ouder is dan in LDC).	/
2017 - SP - Welbevinden van mantelzorgers voor dementerenden (ikv. De Alzheimer Code)		Operationele doelstelling: AF SP 6 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Senioren	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In het najaar van 2017 wordt er Vlaams ingezet op genuanceerde beeldvorming rond dementie. Na de eerste editie in 2015 wordt in 2017 ingezet op een gedecentraliseerde campagne met grote betrokkenheid van lokale besturen. In de regio Halle/Vilvoorde wordt een breed aanbod uitgewerkt. Logo Zenneland speelt hierop in via de invalshoek geestelijke gezondheid. De workshop Fit in je hoofd zal mee opgenomen worden in het educatief aanbod. Er is een nieuwe samenwerking met Arch'educ en Memo. Vanuit het Logo zetten we er ook op in om de welzijns- en gezondheidsactoren (o.a. welzijnsraad) te verbinden met de cultuurpartners (de trekker zijn in deze) en op deze manier de intersectorale samenwerking binnen onze Gezonde Gemeenten te versterken.			
Evaluatie: Samen met Arch'educ werd een aanbod uitgewerkt. O.a. de Fit in je hoofd-workshop bedoeld voor mantelzorgers maakt hier deel van uit. De FIJH-workshops werden gepland op 5/10/2017 in Vilvoorde en 26/10/2017 in Kapelle-Op-Den-Bos. Omwille van te weinig inschrijvingen is deze in Kapelle-Op-Den-bos afgelast.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Aangezien dit rond de periode van de werelddag geestelijke gezondheid, kreeg dit initiatief ook mee extra aandacht. * Een eerste voorzichtige samenwerking tussen cultuurraden en preventie, maar zeker voor herhaling vatbaar. Hindernis: * Het aantal inschrijvingen hopen we de komende jaren door wat meer bekendheid te kunnen verhogen.		/	/
2017 - SP - Welbevinden voor de werkende bevolking (o.a. i.k.v. Burn Out)		Operationele doelstelling: AF SP 8 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland biedt ondersteuning bij vragen omtrent welbevinden voor de werkende bevolking. Er is het aanbod van vormingen en workshops, of we zoeken mee naar een spreker op maat bij onderwerpen als bv. Burn-Out.			

Evaluatie: Er gingen verschillende initiatieven waar Logo Zenneland ondersteuning bood, of die pasten binnen het traject van Ik Zie U Zitten in deze specifieke gemeente. * infoavond rond stress, burn-out en loopbaancoaching door Peggy Janssens op 15 oktober 2017 in Steenokkerzeel. * infoavond rond burn-out 'Blijven ademen' door Katrien Geeraerts op 23 november 2017 in Zemst * FIJH-workshop voor de leerkrachten van SIGO Lennik op 10 november 2017

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: werkgevers merken de nood om te sensibiliseren en kennis op te bouwen rond stress, welbevinden en burn-out. Het is een thema dat veel mensen aangrijpt.	/	/

2017 - SP - 10-DAAGSE GEESTELIJKE GEZONDHEID	Operationele doelstelling: AF SP 1 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Werk
		Subsidie: Vlaams gereguleerd

Beschrijving: Vlaanderen zet van 1 tot 10 oktober in op meer veerkracht tijdens de '10-daagse van de Geestelijke Gezondheid'. Vanuit het Logo koppelen we deze actieweek aan IK ZIE U ZITTEN, een initiatief dat inzet op mensen met een psychische kwetsbaarheid. Waarom? Er hangt een taboe rond psychische kwetsbaarheid. Wie psychisch kwetsbaar is, wordt dus twee keer getroffen. Wanneer praten over je problemen geen taboe is, is hulp sneller nabij. Daarom verkondigen we aan iedereen die het moeilijk heeft: IK ZIE U ZITTEN! (zoals je bent). We vragen 10 dagen lang aandacht voor mentale veerkracht. In gans Vlaanderen, maar we geven het een regionaal accent! We vragen partners de boodschap mee uit te dragen met het dragen van gratis pins voor hun personeel gedurende 10 dagen en ophangen van posters naar de bevolking. Meer info op <http://logozenneland.be/content/10-daagse-geestelijke-gezondheid-1-tot-10-oktober-2017>

Evaluatie: Tijdens de hele maand oktober stond Ik zie u zitten in de kijker in Steenokkerzeel, met de stoelententoonstelling en lokale acties. Ook in verscheidene lokale besturen, Pepingen, Liedekerke, Roosdaal, Galmaarden en Opwijk hebben ze actief ingezet op de 10-daagse geestelijke gezondheid, door de pins te dragen en de affiches op te hangen. Ook werden de affiches en pins verdeeld naar de apothekers (30-tal) die ingestapt zijn in het preventieproject om 2-maandelijks sensibiliserend materiaal te ontvangen.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Dit jaar werd de 10-daagse nog georganiseerd vanuit elke regio met andere accenten. Vanaf 2018 zal hier over het hele Vlaams Logo-landschap op een gelijke manier disseminatie rond gevoerd worden. Dit zal het verhaal sterker maken (zoals bij de week van de valpreventie) We konden nu leunen op het lopende succesverhaal van Ik Zie U Zitten.	Affiches, flyers, etc. Verwijzing naar alle partners in dit verhaal.	/

2017 - SP - Praten over Geestelijke gezondheid en toeleiding van jongeren naar hulpverlening (o.a. via Hulp KOMt van PAS)	Operationele doelstelling: AF SP 3 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Jongeren, Kinderen 12 tot 18 jarigen	Setting/context: Onderwijs
		Subsidie: Vlaams gereguleerd

Beschrijving: Met o.a. de bladwijzer 'hulp KOMt van PAS', die steeds gekaderd wordt gebruikt door een leerkracht, preventiewerker of CLB-medewerker worden jongeren toegeleid naar de juiste lokale hulpverleningsdiensten, zowel buiten als op de school. Door deze toeleidingen kunnen ook verschillende taboes worden besproken. Logo Zenneland brengt dit ter sprake op de verschillende overlegmomenten met de bovenstaande partners, via het jaarlijkse aanbod 'gezonde school', ... Daarnaast biedt Logo Zenneland ook de 'Spelkoffers Geestelijke gezondheid' aan. CLB's of scholen kunnen deze ontlend. Ze bestaan uit verschillende educatieve materialen om thema's als verbondenheid, eenzaamheid en andere gevoelens aan bod te laten komen. In 2017 worden ook de spelkoffers voor lagere scholen aangeboden.

Evaluatie: * In de Sint-Donatusschool in Merchtem werd op 20/01 een hulpverleningscarrousel georganiseerd voor de leerlingen van de eerste graad. Aan de hand van noknok en de bladwijzer hulp komt van pas, werden ze weerbaarder gemaakt. Bij deze carrousel was er een nauwe samenwerking met JAC, CGG, politie, jeugddienst, CLB en leerlingbegeleider van de school. * Ook voor Sint-Viktor in Beersel werd gebruik gemaakt van de hulpverleningscarrousel, onder andere samen met JAC, politie, CLB, tizemzo, jeugddienst. * 2 secundaire scholen in Vilvoorde gaan in 2017-2018 aan de slag gaan met nok nok en FIJH en verwerken dit in hun lessen. Hiertoe gebruiken ze de bladwijzer als ondersteuningsmiddel.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte. * De bladwijzer als doorverwijzing naar de hulpverlening voor jongeren is een handig instrument. Het kan heel lokaal ingevuld worden, wat een meerwaarde is. De aanwezigheid van (hulp)organisaties op een carrousel biedt een grote meerwaarde. * Ook voor CLB-medewerkers en leerkrachten blijkt Hulp KOMt van PAS een nuttig materiaal.	/	/

2017 - SP - Geestelijke gezondheid op school	Operationele doelstelling: AF SP 7 Thema: Geestelijke gezondheidsbevordering, Suïcidepreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	Setting/context: Onderwijs
		Subsidie: Vlaams gereguleerd

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt scholen en CLB's bij de uitwerking van preventiedagen, activiteiten, campagnes etc. De spelkoffer geestelijke gezondheid, de bladwijzer met poster 'Hulp komt van pas' en ander sensibiliserend materiaal kunnen hier zeker voor gebruikt worden. In 2017 wordt er ook een spelkoffer voor lagere scholen ontwikkeld (in afstemming met het CGG).

Evaluatie: * Vanuit het VLASP-overleg is er een nieuwe spelkoffer geestelijke gezondheid samengesteld die kan ontleend worden door de scholen. promotie gebeurde oa. via de scholendag op 13/10/2017, via de lokale besturen en via de preventiewerkers. De koffer voor de lagere school werd al uitgeleend in een lagere school in Dilbeek. De spelkoffers Geestelijke Gezondheid voor secundair werd uitgeleend via de CLB's en ook rechtstreeks door Het College in Vilvoorde. * In de Sint-Donatusschool in Merchtem werd op 20 januari een hulpverleningscarrusel georganiseerd voor de leerlingen van de eerste graad. Aan de hand van noknok en de bladwijzer hulp komt van pas, werden ze weerbaarder gemaakt. Bij deze carrusel was er een nauwe samenwerking met JAC, CGG, politie, jeugdendienst, CLB en leerlingbegeleider van de school. * Ook voor Sint-Viktor in Beersel werd gebruik gemaakt van de hulpverleningscarrusel, onder andere samen met JAC, politie, CLB, tzeitmo, jeugdendienst.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: geestelijke gezondheid en suicidepreventie zijn thema's die aanspreken voor de scholen. Ze willen hier graag op inzetten. Hindernis: weinig kant-en-klaar materiaal voor de scholen om mee aan de slag te gaan.	Nood aan nieuw materiaal voor secundaire scholen rond suicidepreventie.	Samenwerking tussen de verschillende organisaties die werken rond deze doelgroep (jongeren) en problematieken (geestelijke gezondheid) blijven stimuleren. Hier is nood aan.

2017 - SP - Het bevorderen van geestelijke gezondheid in de gezondheids- en welzijnssector   **Operationele doelstelling:** AF SP 10   **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suicidepreventie

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Jongeren	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	---	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt initiatieven waar gewerkt wordt aan het verhogen van veerkracht. Hier is een nauwe samenwerking met andere organisaties, zoals CGG suicidepreventiewerking, lokale besturen, VLESP,... We spelen ook in op bestaande initiatieven als dag van de Zorg, ...

Evaluatie: * Er is structureel overleg met partners rond geestelijke gezondheid (VLASP-overleg). Opdat moment wordt bekeken hoe we elkaars werking kunnen versterken. * In maart ondersteunden we op verschillende plaatsen de dag van de zorg. Zo was er ook een Fijh-rally in het Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-Alexius met een uitgebreide infostand. * Op 2 en 3 november werd een weekend georganiseerd voor het project 'Oog voor elkaar Halle-Vilvoorde' van CAW Halle-Vilvoorde en CGG Passant. Hierin was taboedoorbreking geestelijke gezondheid een groot onderdeel en werd gebruik gemaakt de banners FIJH en de spelkoffers geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren werden gebruikt. * Werkgroep Verder, die samen met CGG Passant hun jaarlijkse Dag van de nabestaanden organiseerden in Zemst, deden beroep op het materiaal van FIJH (banners, affiches) en gebruikten bijkomend materiaal van ons project Ik zie u zitten. De medewerkers droegen allemaal een button en er werden stickertjes op de mapjes gekleefd.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: De initiatieven in deze sector zijn mogelijk door de nauwe samenwerking die is opgebouwd met andere partners.	/	/

2017 - SP - 'Hoe kan je de veerkracht van je medewerkers vergroten?' in bedrijven uit de sociale economie   **Operationele doelstelling:** AF SP 2   **Thema:** Geestelijke gezondheidsbevordering, Suicidepreventie

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Groepen met lagere SES	Setting/context: Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	------------------------------	-------------------------------------

Beschrijving: Ook voor bedrijven uit de sociale economie is de veerkracht van hun medewerkers erg belangrijk. Met verschillende initiatieven die gebruik maken van de methodieken en ondersteuningsmiddelen van Logo Zenneland wordt ingezet op het welzijn van de werknemers. De rode draad is Fit in je hoofd. Door verschillende stappen te doorlopen kan er ook een link zijn naar heel wat andere projecten als 10000 stappen, BOV, ... Dit gebeurt op verschillende momenten doorheen het werkjaar, zodat dit niet een eenmalig initiatief is, maar net leeft bij de begeleiders en werknemers.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Fit in je hoofd is een sterk verhaal om mee te nemen in Sociale Economie Bedrijven als er rond veerkracht wordt gewerkt. Het biedt linken naar andere thema's en kan uitgediept worden in de Goed Gevoel Stoel. Hindernis * Er is een trekker en vertrouwensfiguur nodig bij de begeleiders om het project ingang te doen vinden.	/	/

TABAK-, ALCOHOL- EN DRUGSPREVENTIE

2017 - TAD - Tournée Minerale   **Operationele doelstelling:** AF TAD 8   **Thema:** Alcohol

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	--	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland heeft lokale besturen, bedrijven en organisaties aangespoord om deel te nemen aan Tournée Minérale. We konden hen ondersteunen met materiaal, tools en website die door VAD ontwikkeld werden. Ook via onze sociale media, nieuwsbrieven, contacten op de welzijnsraden, ... zetten we volop in op de disseminatie van dit initiatief.

Evaluatie: * LDC Eureka in Wemmel heeft een hele maand activiteiten georganiseerd voor bewoners en senioren. Er worden zelfs blijvende preventieve maatregelen genomen. * Ook een aantal andere lokale besturen stimuleerden hun personeel om deel te nemen. * Een groot aantal lokale besturen communiceerde in hun infoblad, op de hun website over TM. * KBC heeft met een groot bereik naar 14.000 werknemers getracht om deel te

nemen aan een maand zonder alcohol. * Via onze facebookpagina hadden we in februari extra aandacht voor TM.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: het was een laagdrempelige en eenvoudige campagne die veel mensen kon bereiken. Mooi, kant-en-klaar materiaal.	/	/

2017 - TAD - middagseminarie TAD-beleid   **Operationele doelstelling:** AF TAD 10   **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	--	--	-------------------------------------

Beschrijving: Op 11 mei 2017 organiseren CGG Ahasverus en Logo Zenneland samen een middagseminarie rond TAD-beleid voor gemeentepersoneel. Dit seminarie vond plaats in Kasteel Lamotte in Dilbeek. Hierop werden volgende mensen uitgenodigd: lokaal bestuur gemeente, OCMW (burgemeester, schepenen, secretarissen, afdelingshoofden, ...), onderwijs GO!, politie, brandweer, preventieadviseurs, HR-verantwoordelijken, diensthoofd technische dienst, groendienst (van regio Zenneland).

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * In het programma hadden we een aantal praktijkvoorbeelden van gemeenten gestoken. Hier konden de aanwezige besturen veel input uit halen om zelf aan de slag te gaan. * De nauwe samenwerking met CGG Ahasverus en de betreffende besturen.	/	/

2017 - TAD - Preventie van middelengebruik, doelgroep jongeren en gezinnen   **Operationele doelstelling:** AF TAD 2   **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Jongeren	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt verschillende initiatieven die inzetten op het sensibiliseren rond middelengebruik. Dit wordt meegenomen in het aanbod i.k.v. huis van het kind. (zie www.logozenneland.be/gezinnen). O.a. het aanbrengen van projecten als Als Kleine Kinderen Groot Worden, Elektrokoffers rond het thema tabak. We ondersteunen ook acties gericht op deze doelgroep, die passen binnen het gemeentelijk TAD-beleid.			

Evaluatie: * We brachten de workshop AKGW aan, maar geen enkele partner ging in 2017 in op het aanbod. * In Overijse was er in oktober een belevingsavond met de film 'AMY' en infostands met info (zie bijgevoegd document) * Gemeente Hoeilaart zetten tabakspreventie mee in de aandacht op hun 'dag van het welzijn' specifiek gericht op jonge gezinnen. * Binnen Huis van het kind Asse wordt er gewerkt naar het bereiken van kwetsbare zwangeren en ook hier de sensibilisering rond tad-preventie.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: als je de sensibilisatie vanuit gebundelde organisaties kan doen, is de werking efficiënter. (bv. werkgroep TAD-beleid, huis van het kind,...) Hindernis: nood aan nieuw preventiemateriaal/methodiek rond tabak dat jongeren aanspreekt.	Preventiemateriaal Tabak voor deze doelgroepen.	/

2017 - TAD - Werelddag zonder tabak   **Operationele doelstelling:** AF TAD 8   **Thema:** Tabak

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Rokers	Setting/context: Lokale gemeenschap, Onderwijs, Thuismilieu, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	--	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland streeft er naar elk jaar de Werelddag zonder tabak onder de aandacht te brengen. Ook dit jaar hebben we weer aandacht besteed aan de werelddag tegen tabak. Via de nieuwsbrief van Logo Zenneland werden lokale besturen aangezet om een actie op te zetten rond 31 mei. We zetten in op de disseminatie van bestaande Vlaamse materialen, of spelen in op specifieke vragen. We zetten als Logo ook in op ludieke actie op onze facebookpagina.

Evaluatie: * Brouwerij Lindemans maakte een infostand met materiaal rond tabakspreventie. * De faciliteitengemeenten worden elk jaar opnieuw aangekleed met materiaal van Logo Zenneland en de ondersteuning van de preventiewerker TAD. * Het persbericht van VIGeZ en STK werd ook verstuurd naar het netwerk. * Op 31 mei zelf postten we ludieke foto met stoeptegels op onze sociale media (zie bijgevoegde pdf).

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
* Sterkte: als er een Vlaams gedragen thema is * Hindernis: Vaak weten we vrij laat welk thema er komt en of er materiaal beschikbaar zal zijn.	Jaarthema of (nieuwe) ondersteuningsmiddelen al ter beschikking stellen vanaf begin maart.	/

2017 - TAD - Lokale (inter)gemeentelijke projecten   **Operationele doelstelling:** AF TAD 10   **Thema:** Alcohol, Drugs, Tabak

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Jongeren, Rokers, Senioren, Volwassenen	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert lokale (inter)gemeentelijke projecten rond tabak, alcohol en drugs. In Asse, Dilbeek, Vilvoorde en Roosdaal zijn er reeds bestaande werkgroepen, waarin er samenwerking is tussen verschillende partners: politie, scholen, CLB's, CGG, JAC, gemeente, jeugddienst, Logo, CAW.

Evaluatie: Op regelmatige tijdstippen wordt overleg gepland tussen de verschillende diensten. * In Asse komt de werkgroep van de hele regio regelmatig samen om activiteiten uit te werken rond alcohol en drug-problematiek *

In Dilbeek wordt de werkgroep Nog tijd zat hervat in 2018 * In Opwijk is in 2016 de werkgroep DnA (Drugs en alcohol) opgestart om de problemen hierrond beter te kunnen aanpakken. Hiertoe is er een nauwe samenwerking met verschillende organisaties. In 2017 is deze werkgroep regelmatig samengekomen. Logo Zenneland neemt hierin een ondersteunende rol op. * In Overijse werkten ze in 2017 verder aan hun TAD-beleid, met acties naar de algemene bevolking. Op 11 oktober werd de documentaire Amy voorgesteld en werden er mocktails aangeboden. Dit is in nauwe samenwerking met CGG VBO.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: nauwe samenwerking in de werkgroepen met mensen op beleidsniveau en veldwerkers, wat een goeie interactie en inzichten biedt voor alle partijen. Hindernis: vaak grote tijdsinvestering voor de verschillende organisaties, waardoor mensen vaker beginnen afhaken.	/	/

2017 - TAD - Ondersteuning bij uitbouw TAD-beleid binnen gezonde gemeente	Operationele doelstelling: AF TAD 10 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak		
--	---	--	--

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Jongeren, Rokers, Senioren, Volwassenen	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert lokale (inter)gemeentelijke projecten rond tabak, alcohol en drugs. De gemeente brengt hiervoor een werkgroep samen, waar we als Logo aan deelnemen. Samen met verschillende relevantie wordt nagegaan hoe het beleid rond middelengebruik kan worden uitgebouwd en hoe hier heel concrete zichtbare acties aan gekoppeld kunnen worden.

Evaluatie: * Overijse heeft zich in 2016 ingezet om de problematiek rond tabak, alcohol en drugs in de gemeente in kaart te brengen. Met de verschillende partners is er een visie- en discussienota ontwikkeld. Tijdens een discussietafel in november konden de burgers en partners hierop reageren en mee het beleid vorm geven. In 2017 wordt ingezet op de actiestrategieën. Er zal een publieksmoment worden georganiseerd in oktober 2017, waarbij vanuit Logo Zenneland zal ondersteund worden. * Opwijk heeft een eerste werkgroep DnA samengebracht om te werken rond de problematiek van tabak, alcohol en drugs. Hieruit zal in 2017 een beleid gevormd worden, gekoppeld aan acties voor de verschillende doelgroepen. Hierbij zal Logo Zenneland ondersteunen met methodieken en materiaal.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: nauwe samenwerking in de werkgroepen met mensen op beleidsniveau en veldwerkers, wat een goeie interactie en inzichten biedt voor alle partijen. Hindernis: vaak grote tijdsinvestering voor de verschillende organisaties, waardoor mensen vaker beginnen afhaken.	/	/

2017 - TAD - Rookstoptrajecten voor algemene bevolking via lokale besturen	Operationele doelstelling: AF TAD 9 Thema: Tabak		
---	--	--	--

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Rokers	Setting/context: Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	--	-------------------------------------	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland begeleidt en ondersteunt lokale besturen bij rookstoptrajecten voor de algemene bevolking. Dit kan zowel gaan van infosessies, voorbereidende sessies naar rookstopbegeleiding en effectieve rookstopbegeleiding. Deze rookstoptrajecten passen binnen de initiatieven die een lokaal bestuur neemt om invulling te geven aan het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Dit aanbod wordt meegenomen tijdens lokale overlegmomenten, op welzijnsraden of andere contactmomenten met de gemeente of het ocmw.

Evaluatie: * In Steenokkerzeel zou vanaf maart 2017 een rookstopbegeleiding opstarten. De infosessie is doorgegaan onder begeleiding van een erkende tabakologe. Er waren op dat moment onvoldoende personen die zich hebben ingeschreven, waardoor de effectieve begeleiding is uitgesteld tot in september. Deze begeleiding is jammer genoeg geannuleerd wegens te weinig inschrijvingen. * In Kapelle-Op-Den-Bos is zoals vorig jaar een tweede rookstopbegeleiding opgestart.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Hindernis: we merken dat veel rokers hun toevlucht zoeken tot de e-sigaret om hun rookgedrag aan te passen. De startende infosessies en de rookstopbegeleiding moet hierop afgestemd worden.	Rookstopbegeleiding en -cursus moet meer afgestemd worden op het gebruik en de mogelijkheden met de e-sigaret.	/

2017 - TAD - Rookstopbegeleiding naar specifieke doelgroepen	Operationele doelstelling: AF TAD 3 Thema: Tabak		
---	--	--	--

Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Etnisch culturele minderheden, Groepen met lagere SES, Rokers	Setting/context: Lokale gemeenschap, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
--	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Rookstop bij kwetsbare doelgroepen is een belangrijke uitdaging voor Logo Zenneland en de partners waarmee we samenwerken. We bekijken samen met partners zoals OCMW's waar we een traject als Uitgerookt kunnen uitrollen. We gaan ook na hoe we op maat (op vraag) kunnen ondersteunen bij organisaties en verenigingen die werken met kwetsbare doelgroepen.

Evaluatie: In samenwerking met verschillende partners werden volgende initiatieven genomen: * In het sociale economiebedrijf 3wplus werden de doelgroepmedewerkers geïnformeerd over de mogelijkheden om te stoppen met roken en een groepssessie te volgen in 2016. Ook in 2017 werden ze opnieuw gesensibiliseerd. * Binnen de werkgroep 'het bereiken van kwetsbare zwangeren' van het Huis van het kind in Asse, wordt er extra aandacht besteed aan het middelengebruik van kwetsbare zwangeren. Deze info wordt mee opgenomen door de toeliders van dit project. * In het kader van Dag van de zorg gebruikte WGC De Vaart informeren en sensibiliserend materiaal rond rookstop van Logo Zenneland, zoals onder andere de CO-meter.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Samenwerking met partners hun werking focussen op kwetsbare doelgroepen vergroot de kans op een beter bereik. Hindernis: Het is moeilijk om een rookstopgroep samen te brengen bij zowel de algemene bevolking, als bij specifiekere doelgroepen. Eens een groep gevormd, heeft dit wel grote voordelen naar sociale cohesie en ondersteuning naar elkaar. Uitgerookt is een heel goeie methodiek, maar vraagt grote investering van de groep en financiële ondersteuning van de organisatoren.	/	/

2017 - TAD - Rookstoptrajecten voor werkende bevolking			
Operationele doelstelling: AF TAD 4 Thema: Tabak			
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking, Rokers	Setting/context: Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en begeleidt initiatieven ter preventie van roken voor de werkende bevolking. De ondersteuning bestaat o.a. door de disseminatie van het ondersteuningsmateriaal, het mee zoeken naar een tabakoloog, ...			
Evaluatie: In het voorjaar zijn we gestart met de voorbereidingen voor een rookstopbegeleiding van het gemeente- en OCMWpersoneel van Kraainem. De informatiesessie zal doorgaan in september en kort daarna starten de groepslessen. Deze zijn gericht naar al het gemeentepersoneel (ook scholen, politie, groendienst etc.) Dit is een vervolg op het middagseminarie TAD dat de gemeente Kraainem ook gevolgd heeft. Door te weinig interesse bij het personeel is deze rookstopbegeleiding uiteindelijk geannuleerd.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Hindernis: we merken dat veel rokers hun toevlucht zoeken tot de e-sigaret om hun rookgedrag aan te passen. De rookstopbegeleiding moet hier meer op afgestemd worden.	Rookstopbegeleiding en -cursus moet meer afgestemd worden op het gebruik en de mogelijkheden met de e-sigaret.	/	

2017 - TAD - Initiatieven in scholen met het oog op preventie van tabak, alcohol en drugs			
Operationele doelstelling: AF TAD 1 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak			
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Jongeren, Kinderen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt en inspireert de scholen rond het opzetten van initiatieven rond de preventie van TAD. Vaak gebeurt dit in samenwerking met de lokale preventiewerkers, de lokale besturen en de CLB's. Door middel van onder andere het scholenaanbod kunnen scholen een keuze maken uit het preventieaanbod. Dit jaar was er extra aandacht voor de disseminatie van het toneelstuk Adembenemend. Ook nieuwe of jaarlijks terugkerende initiatieven, als preventiedagen worden ondersteund. De CLB's en schoolnabije partners zijn mee betrokken, of worden op de hoogte gehouden van deze initiatieven.			
Evaluatie: * Via ons scholenaanbod dat via de CLB's wordt verspreid, zetten we het komende schooljaar 2016-2017 in op het thema tabakspreventie. Het toneelstuk adembenemend wordt georganiseerd in Asse en Tervuren voor de secundaire scholen. Deze voorstellingen zijn wegens te weinig inschrijvingen moeten geannuleerd worden. * We ondersteunen en evalueren mee de preventiedag op RC in Dilbeek voor een goed verloop van de komende jaren. * We ondersteunen met educatief materiaal op de preventiedag van het OLV-college in Vilvoorde. * Ook aan de hand van de hulpverleningscarrousel (zie project SP) komen de thematieken van TAD ook aan bod.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
* Veel secundaire scholen willen werken rond tabakspreventie, maar wachten op nieuwe methodieken en materialen voor hun doelgroep. * Gamen wordt meer en meer een thema waar scholen rond willen werken.	* Methodieken en materialen rond gamen. * Sneller vernieuwing van methodieken (rond tabak) voor secundaire scholen.	/	

2017 - TAD - Ondersteuning van initiatieven rond de preventie van TAD in de vrijetijdssector			
Operationele doelstelling: AF TAD 7 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak			
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Jongeren, Senioren, Volwassenen	Setting/context: Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Verschillende lokale partners nemen op projectdagen, opendeurdagen, ... initiatieven waar verschillende gezondheidsthema's onder de aandacht worden gebracht. Vaak is preventie van tabak, alcohol en drugs hier een onderdeel van. Logo Zenneland dissemineert de verschillende methodieken en materialen die Vlaams worden aangereikt.			
Evaluatie: * Verspreiding en bekendmaking projecten van partners via website, nieuwsbrief, mail: sportivos, zot op kamp, alcohol bij 55+ * Zo werd aan de gezondheidswandeling (ikv valpreventie) ook het thema alcohol bij 55+ gekoppeld (zie project gezondheidswandeling rond thema's valpreventie en milieu) * In het voorjaar van 2018 zal er in het kader van de opvoedingscarrousel Huis van het kind Pajottenland een infomoment voor ouders worden georganiseerd 'Mijn kind vertrekt op kamp'. Hier zullen ook thema's rond TAD-preventie aan bod komen. De voorbereiding gebeurde al in 2017.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
De vrijetijdssector is groot en is voornamelijk begaan met de vrijetijdsactiviteit en minder met preventie. Eens je groepen geïnteresseerd krijgt, is de betrokkenheid wel groot.	/	/	

2017 - TAD - Preventie van middelengebruik in de gezondheids- en welzijnssector		Operationele doelstelling: AF TAD 6 Thema: Alcohol, Drugs, Tabak	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Organisaties uit de gezondheids- en welzijnssector en gezondheidswerkers kunnen bij ons terecht voor materialen over tabak-, alcohol- en drugpreventie en gamen en gokken. Partners uit de welzijnssector (bv. CGG's) kunnen materialen bij ons ontlenen, of werken met ons samen voor specifieke projecten. In kader van de dag van de zorg, of 31 mei lenen we materialen uit.			
Evaluatie: * Samen met huis van het kind Asse en UZ Jette ondersteunen we het project Buddy bij de Wieg. * CGG Ahasverus leent materialen bij ons voor het begeleiden van infosessies. * Lokale besturen ontlenen materiaal.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: Partners als lokale besturen kennen onze projecten, methodieken en materialen en vragen regelmatig ondersteuning voor hun eigen initiatieven. Zo verkrijgen we een ruimere bekendheid bij andere specifieke partners op het terrein van gezondheid en welzijn.		Meer concreet aanbod passend bij de gezondheids- en welzijnssector zou het bereik van deze sector kunnen verbreden.	/

VALPREVENTIE

2017 - V - Week van de valpreventie		Operationele doelstelling: OD V 1, OD V 3 Thema: Val- en fractuurpreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Senioren	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Voor de zesde keer wordt de week van de valpreventie georganiseerd, met de focus op Veilig bewegen. Logo Zenneland zet volop in op de communicatie hierrond via de reguliere kanalen, via nieuwsflashes naar WZC's, via lokaal overleg, ... Op maat van de organisaties die inschrijven worden vooraf de nodige ondersteuningsmiddelen bezorgd zodat lokaal kan worden ingezet op valpreventie. Tijdens de week zelf worden heel wat materialen ontleend: het valpreventieparcours, banners, elektrokkoffers, infoboxen, ...			
Evaluatie: In de week van de valpreventie werden allerhande activiteiten georganiseerd (zie bijgevoegd document voor deelnemende organisaties). Ook buiten de week waren er nog veel activiteiten in hetzelfde thema. * Een 50tal organisaties namen initiatieven, leenden materiaal, organiseerden een infosessie ... in ondersteuning van Logo Zenneland. Voornamelijk Woonzorgcentra en lokale besturen. * Via BAF (Brabants Apothekers Forum) gebeurde er ook een communicatie naar 160 apothekers.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * De Week van de Valpreventie is intussen een gevestigde waarde geworden. Veel organisaties maken dan ook zeer gemakkelijk gebruik van het kant-en-klare pakket. Of alleen al het materiaal (affiches en folders) vinden ze bruikbaar om het thema extra in de aandacht te krijgen. * Voordeel van een zo een aantrekkelijke en makkelijk bruikbaar pakket aan te bieden, is dat de organisaties zelf ook aan de slag gaan om extra activiteiten op te zetten, op maat van hun werking. Hindernis: * De verspreiding van het materiaal onder alle deelnemende organisaties op een korte periode, vraagt een grote praktische tijdinvestering van het Logo die niet te onderschatten is. * Geen budget meer vanuit EVV om materiaal te drukken, kost voor de Logo's erbij.		/	/

2017 - V - BOEBS		Operationele doelstelling: OD V 4 Thema: Val- en fractuurpreventie	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Senioren	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Het communityproject BOEBS (Blijf Op Eigen Benen Staan) zet lokale besturen aan om vallen te voorkomen en legt de nadruk op het stimuleren en in de kijker zetten van de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van ouderen. Organisaties en lokale besturen worden gesensibiliseerd om meer beweging en een veilige woon- en leefomgeving te faciliteren. Logo ondersteunt bij het overleg rond dit project, de uitwerking van specifieke acties en door het aanbieden van relevante ondersteuningsmiddelen.			
Evaluatie: * Vilvoorde is voorlopig nog de enige BOEBS-gemeente. Zij werken voornamelijk zeer actief rond de week van de valpreventie, met alle thuiszorgdiensten. Maar ze betrekken er ook hun WZC en serviceflats in. In bijlage kan je hun programma terugvinden. * Dilbeek wilt dit na hun herstructurering binnen de gemeente wel hervatten. * Als gemeenten werken rond valpreventie, wordt dit steeds meer opgenomen binnen de kadermethodiek Gezond Gemeente, waardoor er geen extra kader als 'Boebs' meer wordt verwacht.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Eens een gemotiveerde werkgroep gevormd, kom je ver. Ook de trekker van de werkgroep heeft een immense impact en kan ervoor zorgen dat er veel bereikt wordt. Hindernis: * Als er lokaal geen trekker wordt gevonden, blijft de werkgroep vaak niet bestaan. * Steeds meer gemeenten werken (via Gezonde Gemeente) naar een doelgroep (bv. senioren), waarbij Valpreventie een onderdeel is, naast andere thema's.		Ondersteuningsmiddelen linken met aansluitende thema's als toegankelijkheid, gezond wonen, ...	* Aansluiting (of integratie) met de kadermethodiek Gezonde Gemeente. * Dit is een thema dat mogelijkheden en kansen biedt tot aansluiting met zorgactoren.

2017 - VB - 10.000 stappen op het werk		Operationele doelstelling: AF VB 3 Thema: Beweging, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: De werkende bevolking	Setting/context: Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Het 10.000 stappen project blijft een vaste waarde in ons aanbod. Werkgevers staan meer en meer open om te werken rond bewegen op de werkvloer. Dit gaat over meer bewegen, maar ook over minder zitten. Een extra infosessie kan hierover aangeboden worden aan het personeel. Lokale besturen, OCMW's, scholen, ... bieden dit graag aan hun werknemers aan. Logo Zenneland biedt ondersteuning met materialen, stappentellers en info over hoe het project het best kan worden geïmplementeerd. De ondersteuning van deze initiatieven gebeurt op vraag, passend binnen de timing van het bedrijf of de organisatie. Ook het project No Steps No Glory (zie aparte projectbeschrijving) zet in op 10000stappen, waarbij het concept een stappenclash is tussen bedrijven.			
Evaluatie: In het voorjaar van 2017 werd er door verschillende organisaties een stappenproject opgezet: * In het psychiatrisch ziekenhuis St. Alexius i.k.v. de gezondheidsmaand (deelname door een 100-tal personen, er werden 14 groepen gevormd). * Directie en leerkrachten van school De Klimop in Lembeek (deelname door een 65-tal personen) * Woonzorgcentrum Zonnig huis te Halle (10 personen). * KBC, waarvan de stappencompetitie een onderdeel was van het werken aan een gezondheidsbeleid. * 3Wplus, met het personeel van de kinderopvang.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Dit project vertrekt vanuit de werkgever die aandacht wil geven aan meer bewegen en minder zitten. Het stappenproject is een uitgewerkt geheel dat gemakkelijk kan opgestart worden. Hindernissen: * Het werken met de registratietool is niet evident. Er zijn verschillende drempels: taal, vaardigheden van de gebruiker, het nog zelf moeten ingeven van stappen (niet rechtstreeks via stappenteller, ... Het koppelen aan een infosessie 10.000 stappen zou meer geïntegreerd moeten worden bij de opstart van een stappenproject maar botst op taalbarrière en financiële extra voor de lesgever.		* Nog gebruiksvriendelijker maken van de registratietool, verschillende talen (Nederlands, Engels, Frans), mogelijkheid tot inloggen via een app.	Meer inzetten op 'bewegen, minder zitten' als grote kapstok, als onderdeel van het gezondheidsbeleid, waarvan stappenproject slechts één onderdeel is.
2017 - VB - Gezonde voeding & Beweging > schoolproject Asse		Operationele doelstelling: AF VB 2 Thema: Beweging, Gezond eten, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In samenwerking met HELA Asse, de leerlingenbegeleiders van de scholen, lokale diëtisten en Logo Zenneland zal deze gezondheidsdag doorgaan op 9 mei 2017. Deze wordt aangeboden aan de secundaire scholen van Asse als preventiedag. Dit aanbod wordt uitgewerkt omdat leerkrachten aangeven dat er veel leeft rond de thema's zelfbeeld, anorexia, eetstoornissen algemeen, gezonde voeding, voedingsstoffen, ... Na evaluatie van de gezondheidsdag van vorig jaar zal er ook extra aandacht zijn voor beweging.			
Evaluatie: Er was een goede samenwerking met HELA Asse, de leerlingenbegeleiders van de scholen, lokale diëtisten en Logo Zenneland. Aan de gezondheidsdag namen twee secundaire scholen (Sint Martinus en KA) nemen deel. Aantal leerlingen dat deelnemen: 77 De leerlingen worden ingedeeld in groepen en nemen deel aan 4 workshops: workshop 1 = voeding: ontbijt en tussendoortjes, workshop 2 = budget en economie, workshop 3 = beweging/sedentair gedrag onderbreken, workshop 4 = zelfbeeld (begeleid door de leerlingenbegeleiders zelf).			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Het project brengt verschillende partners die werken rond gezondheid samen. * LMN neemt hierin een trekkersrol op als lokale partner, Logo biedt ondersteuning met materialen en de lesgeverspool. * Er wordt ingespeeld op noden van de scholen.		/	/
2016 - 2017 - VB - Tutti Frutti (schooljaar 2016 - 2017)		Operationele doelstelling: AF VB 2 Thema: Gezond eten	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Het eten van fruit promoten binnen een breder kader van het gezondheidsbeleid. Het aanbod wordt bekendgemaakt via het Logo aanbod. CLB's nemen dit mee naar alle scholen van onze regio. Scholen ontvangen ook nog een digitale versie van ons aanbod. Logo maakt het project mee bekend via overleg, onze website, het aanbod 'gezonde school', ... Scholen konden zich inschrijven via de website www.fruit-op-school.be of via de Europese subsidie (website of schriftelijk).			
Evaluatie: In Vlaanderen namen 1178 scholen deel aan Tutti Frutti waarvan 1146 lagere scholen en 15 secundaire scholen. In Logo Zenneland namen 66 lagere scholen deel. Er waren geen secundaire scholen ingeschreven. Het overzicht is terug te vinden in de documenten ter info.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: het project en het organiseren van een fruitdag op school, is zodanig ingeburgerd bij veel scholen dat deze zich niet meer registreren op de website. Op die manier worden deze niet opgenomen in de deelname cijfers. Hindernissen: Er zijn nog steeds scholen die geen fruitdag hebben en die ook niet deelnemen aan Tutti Frutti. Om bij deze scholen een fruitdag te promoten en te kunnen introduceren is een vernieuwende aanpak nodig.		Bij het nieuwe programma voldoende aandacht schenken aan communicatie en disseminatie van materialen.	Mee integreren binnen het gezondheidsbeleid op school.

2017 - 2018 - VB - Oog voor Lekkers		Operationele doelstelling: AF VB 2 Thema: Gezond eten	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 12 tot 18 jarigen, Kinderen 3 tot 6 jarigen	Setting/context: Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Het project Tutti Frutti was aan hernieuwing toe. Oog voor Lekkers is de volwaardige opvolger. Logo Zenneland nam dit nieuwe project mee in de nieuwsbrief, website en facebook. Het project werd ook bekendgemaakt via de CLB's en op onze infomarkt voor de scholen. Daarnaast werd het project mee in de kijker gezet op de dag voor scholen in oktober. Oog voor Lekkers is een project rond groenten, fruit en/of melk op school. Het principe is eenvoudig: op een vaste dag in de week eten de leerlingen samen een lekker stuk fruit/groente en/of drinken een glas melk als tussendoortje. De vaste fruit-/groentedag en/of melkdag vormt bovendien het aanknopingspunt voor een bredere werking rond gezonde voeding in de les en op school (in het kader van het gezondheidsbeleid. Scholen die zich inschrijven krijgen dat gedurende 10 weken 1 gratis stuk fruit of groente en/of een brikje melk. Scholen van het bijzonder onderwijs krijgen gedurende 20 weken een gratis stuk fruit of groente en/of een brikje melk. Als begeleidende maatregelen wordt de proefkampioen en het Land van Calcimus aangeboden voor de kleuters en de eerst graad van het lager onderwijs. Beide materialen zijn hernieuwd. De proefkampioenkoffer kan door de scholen gereserveerd worden bij hun CLB. Het Land van Calcimus kan aangevraagd worden bij Impresant. Momenteel wordt er nog gewerkt om deze begeleidende maatregelen verder uit te breiden. De scholen die ingeschreven zijn nemen automatisch deel aan de wedstrijd. Niet ingeschreven scholen kunnen ook deelnemen aan de fruit/melk wedstrijd. Dankzij Europese en Vlaamse subsidies en met steun van de groente-, de fruit- en de zuivelsector kunnen scholen gedurende 10 of 20 weken genieten van een financiële ondersteuning.</p>			
<p>Evaluatie: * Voor het schooljaar 2017-2018 nemen 81 scholen in de regio Logo Zenneland deel. Dit gaat over 78 kleuter en lagere scholen (inclusief 4 bijzondere lagere scholen) en 3 bijzondere secundaire scholen. Scholen krijgen een welkomspakket. Er wordt een wedstrijd gelanceerd voor alle scholen in het voorjaar. * Het project werd volop mee onder de aandacht gebracht op de studiedag 'Een avontuurlijke reis naar een gezonde school', waar meer dan 100 aanwezigen waren (zie beschrijving in ander project). * Logo Zenneland nam ook deel aan de Vlaamse stuurgroep die het project uitwerkte.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Nieuw elan aan voor het project Tutti Frutti, met bredere kijk dan fruit. *** Nog aan te vullen op eind van schooljaar ***		*** Nog aan te vullen op eind van schooljaar ***	*** Nog aan te vullen op eind van schooljaar ***
2017 - VB - Actieve kinderopvang		Operationele doelstelling: AF VB 5 Thema: Beweging, Gezond eten, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen 3 tot 6 jarigen, Kinderen 6 tot 12 jarigen	Setting/context: Lokale gemeenschap, Onderwijs	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Actieve kinderopvang focust op de invulling van een kwaliteitsvol beleid rond beweging, voeding, en de preventie van lang stilzitten binnen de buitenschoolse opvang. Logo Zenneland maakt het aanbod bekend en biedt ondersteuning indien nodig. Ikv. de kadermethodiek gezonde gemeente als gezonde school bieden we de mogelijkheid tot het organiseren van een vorming lokaal en op maat. Het aanbod wordt bekend gemaakt via website en facebook en is opgenomen in het scholenaanbod.</p>			
<p>Evaluatie: * In Kapelle-op-den-Bos wordt het project toegelicht op de LOK-vergadering van 28/3/2017. * Uit onze regio namen drie organisaties deel aan een vorming uit het vast aanbod: IBO Het Wonderhuis (OCMW Lennik)-Lennik, IBO De Malleboot - Huizingen, INFANO VZW Maantjes - Ternat * SVS organiseerde een aanbod op maat op 5 december 2017 te Dilbeek. VBS Ankering uit Grimbergen, VBS De Cirkel uit Humbeek en De Kleine Prins uit Lennik namen deel vanuit onze regio.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Dit project heeft niet het verwachte succes. Veel scholen/opvanginitiatieven zijn al blij dat ze de opvang georganiseerd krijgen met een zeer beperkt aantal personeelsleden.		/	/
2017 - VB - Infosessies ikv. gezonde voeding en vermijden van sedentair gedrag		Operationele doelstelling: AF VB 1 Thema: Beweging, Gezond eten, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Residentiële zorg- en welzijnssector, Vrije tijd, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
<p>Beschrijving: Logo Zenneland dissemineert de verschillende infosessies en workshops die zijn uitgewerkt door de Vlaamse partnerorganisaties: winkeloefening, gezond opgroeien, 10.000stappen, minder zitten, meer bewegen. Deze infosessie worden gegeven door lesgevers die deze opleiding gevolgd hebben bij Vlaams Instituut Gezond leven. We brengen deze lesgevers samen in een regionale in een lesgeverspool 'voeding' en een lesgeverspool 'bewegen' waar onze partners beroep kunnen doen volgens vaste afspraken. Met de lancering van het nieuwe voedings- en het beweegmodel werd er door VIGL ook een geactualiseerd aanbod uitgewerkt. Verschillende mensen uit onze pool volgden de nieuwe training.</p>			
<p>Evaluatie: Volgende sessies werden ingepland en ondersteund door Logo Zenneland. * Winkeloefening: i.s.m Liberale Mutualiteit 21/2 in St.-Pieters-Leeuw; 31/5 georganiseerd door het lokaal bestuur van Pepingen. * Gezond opgroeien: Drogenbos 4/4; lokaal bestuur Affligem 16/5; Huis van het kind, Huizingen 16/5; St-Pieters-Leeuw 18/5; 20/4 OCMW Asse. * 10.000 stappen: nog niet voorzien voor 2017 * Minder zitten, meer bewegen: 28/3 VUB; 26/4 Pepingen (werd geannuleerd wegens te weinig inschrijvingen); 23/5 Affligem (werd geannuleerd wegens te weinig inschrijvingen). * Nieuw voedingsmodel: 5/10 Startdag Okra Alseberg; 21/10 infosessie op duurzaamheidsbeurs Beersel; 26/11 Provinciale beweeg- en vrouwendag. * Beweegmodel: 26/11 Provinciale beweeg- en vrouwendag; 23/11 Bever Seniorenraad; 7/12 en 14/12 Televisie Vilvoorde.</p>			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Door te werken met een lesgeverspool waarvan we de lesgevers 1x per jaar ontmoeten en uitwisseling bevorderen, lukt het altijd vlot om sprekers te vinden voor de infosessies. * Sessies die passen binnen een groter geheel (bv beurs, project) hebben meer succes qua deelname. Hindernissen: * Regelmatig lage opkomst bij de ingeplande sessies. Werken met inschrijvingen verhoogt de zekerheid van deelname. We blijven partners aansporen en ondersteunen om voldoende te communiceren naar de doelgroep toe.		/	/

2017 - VB - Gezond komen eten (workshops, infosessie, ...)		Operationele doelstelling: AF VB 1 Thema: Gezond eten	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking, Kinderen	Setting/context: Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Aansluitend bij een winkeloefening, of losstaand, kan je bij onze pool terecht voor gezonde kooksessies. Vaak worden deze op maat van de doelgroep gemaakt, altijd rekening houdend met 'gezonde voeding', vaak met een extra focus zoals voldoende vezels, vergeten groenten, budgetvriendelijk, ... Tijdens de kooksessie wordt er ook aandacht besteed aan een theoretische deel. De principes van gezonde voeding (voedingsdriehoek), soort vetten, waar zitten vezels in,... komen ook aan bod. De infosessie op maat worden ook hieronder geplaatst. Extra materiaal wordt gebruikt: elektrokkoffers, banner voeding, banner bewegen, folders Nice, elektrokkoffer, ... Logo Zenneland ondersteunt door het mee zoeken naar een lesgever/diëtist, bekijkt mee of het op maat van de doelgroep is en dissemineert passende ondersteuningsmiddelen.			
Evaluatie: Kooksessies of infosessie vonden plaats in 2017: *OCMW Asse koken met ouders van jonge kinderen (15/6/2017) in combinatie met een infosessie gezond opgroeien (najaar). *Infosessie 'ouderen en voeding' voorzien in WZC De Oase in Opwijk (25/4) en in dienstencentrum Wemmel (22/6), in OCMW Galmaarden op 30/5 en in Roosdaal op 24/9. *In Tervuren is er een infosessie over gezonde voeding doorgegaan op 12/6. *Op 30/9 werd een uitleg gegeven bij een brunch voor gezinnen in het buurthuis te Halle. *Op 6/9 zal er een workshop gezonde tussendoortjes gegeven worden tijdens de actie 'ezelsoor' in Wezembeek-Oppeem. *Er wordt een kooksessie aangeboden op de Provinciale vrouwen- en beweegdag op 26/11 rond gezonde hapjes. Op de ontdekkingsbrunch op 20/5 is er een infosessie rond moeilijke eters gegeven. Op 1 december is er in het bedrijf Exxon Mobile een infosessie doorgegaan met als thema gezonde lunch.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterktes: * Combinatie van de theorie en praktijk, waarbij we kunnen rekenen op de expertise van onze pool. * Maatwerk is mogelijk.		/	/

2017 - VB - Bekendmaking Lekker Actief (i.s.m. Okra)		Operationele doelstelling: AF VB 7 Thema: Beweging, Gezond eten, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Senioren	Setting/context: Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Het centrale thema van OKRA voor 2018 wordt 'Lekker Actief'. In het najaar van 2017 wordt hierover al volop gecommuniceerd. Een van de belangrijkste opdrachten van zowel OKRA als OKRA-SPORT+ is het bevorderen van de algemene gezondheid, het welzijn, de sociale integratie en de ontmoetingskansen van ouderen. Dit project speelt hier voluit op in! Logo Zenneland biedt ondersteuning bij lokale activiteiten die passen binnen dit thema. Ook de Winkeloefening wordt volop gepromoot. Hiervoor wordt beroep gedaan op onze lesgeverspool. Op de startdag van 5/10/2017 voor de afdelingsverantwoordelijken geeft Logo Zenneland toelichting over de mogelijkheden, nadien wordt er lokaal aan de slag gegaan.			
Evaluatie: * We waren aanwezig op de startdag 5 oktober voor de afdelingsverantwoordelijken van onze regio. Het Logo stelde er samen met een diëtist uit onze pool het aanbod voor. * Er al verschillende sessies gepland in het voorjaar van 2018.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Door ons aanbod in te bedden in een bestaande structuur wordt het bereik groter. * Er wordt gewerkt met een vast aanbod en vaste afspraken.		* Bij het maken van Vlaamse afspraken en keuze van de ondersteuningsmiddelen blijvend rekening houden met de impact en haalbaarheid op regionaal niveau. * Blijvend inzetten op een goede afstemming en open communicatie met alle betrokkenen.	/

2017 - VB - Aandacht voor gezonde voeding en beweging in de gezondheids- en welzijnssector.		Operationele doelstelling: AF VB 6 Thema: Beweging, Gezond eten	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt initiatieven in deze sector waar er aandacht is voor gezonde voeding en beweging. Dit gebeurt vooral op vraag.			
Evaluatie: * In het Psychiatrisch ziekenhuis Sint-Alexius (Grimbergen) was er in mei de jaarlijkse gezondheidsmaand (oa. met een stappencompetitie, een gezond ontbijt, bewegingsactiviteiten, ...) * Voor de diabetesbeurs (in Halle, najaar) ontleenden we verschillende materialen rond gezonde voeding en beweging. * Gezonde voeding is één de thema's van de campagne ism. het Brabants Apothekers Forum (zie ander project) * Op de Vlaamse-Brabantse vrouwendag (november) werd het nieuwe beweeg- en voedingsmodel mee in de kijker gezet.			
Hindernissen en Sterktes		Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Bij verschillende partners is dit een jaarlijks terugkerende samenwerking. * Inspelen op bestaande evenementen vergroot het bereik.		/	/

2017 - VB - Uitleen ondersteuningsmiddelen V&B		Operationele doelstelling: AF VB 2 Thema: Beweging, Gezond eten, Sedentair gedrag	
Resultaatgebied: Disseminatie van methodieken	Doelpubliek: Kinderen, Volwassenen	Setting/context: Lokale gemeenschap, Onderwijs, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Voor het thema voeding, beweging en sedentair gedrag zijn er verschillende materialen die door scholen, bedrijven en organisaties ontleend kunnen worden. Dit gaat van spelletjes, de elektrokkoffers, de plexi voedingsdriehoek, de gezondheidsrally,... Dit alles is opgelijst op de website van Logo Zenneland, kan ook worden teruggevonden in het scholenaanbod, ... Scholen komen dit materiaal ontleen via CLB of via het Logo. De CLB's worden op geregelde basis op de hoogte gehouden van wat in hun scholen wordt ontleend. Andere organisaties kunnen dit materiaal rechtstreeks bij het Logo ontleen. Voor alle scholen, CLB's en organisaties in de regio van Logo Zenneland is dit aanbod gratis.			

Evaluatie: De uitleen van materialen gebeurt doorlopend. Een overzicht van de scholen en organisaties die materiaal hebben ontleend en het soort materiaal wordt bijgehouden. Zie documenten onderaan.		
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte * Door materialen te ontlenen leren de ontleners ook het Logo beter kennen, en zit dit soms de deur open naar een meer structurele samenwerking of een herhaalde uitleen.	/	/

BEWEGING OP VERWIJZING

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing - Regionale communicatie en ondersteuning door Logo ZL	Operationele doelstelling: AF VB 8 Thema: Beweging, Sedentair gedrag	
--	--	--

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	--	--	-------------------------------------

Beschrijving: Logo Zenneland ondersteunt lokale partners bij de uitwerking van het project Bewegen op Verwijzing. Bij aanvang brengen we de mogelijke partners samen om een algemene toelichting te geven. Bij de opstart van gesprekken motiveren we relevante partners om alsnog mee in te stappen (bv. door overleg met schepenen) We delen onze ervaringen tussen de verschillende zorgregio's. We nemen deel aan de overlegmomenten i.k.v. de opvolging van de projecten. We communiceren via onze reguliere kanalen over het project. (Bij bereik voor deze projectbeschrijving zijn de penhouders van de projecten aangeduid. De partners per ingediend dossier zijn terug te vinden in de specifieke projectbeschrijvingen voor die regio's (zie andere projecten).)

Evaluatie: * Op onze website (www.logozenneland.be/bov) geven we een stand van zaken en zijn de documenten van de infosessies terug te vinden). Er waren verschillende opstartsessies waar uitgebreide info werd gegeven over het doel, de partners en de mogelijke impact van het project. * Info over het project werd opgenomen in ons jaarverslag, op onze sociale media en in onze nieuwsbrieven. * KSZ Halle heeft ingediend eind 2016. Dossier werd goedgekeurd. Uitbreiding met Pajottenland wordt voorzien voor 18/8/2017. * KSZ Vilvoorde heeft ingediend op 31/3/2017 en dossier werd goedgekeurd mits nog enkele aanpassingen werden toegevoegd. * KSZ Asse heeft ingediend op 31/3/2017 en dossier werd goedgekeurd mits nog enkele aanpassingen werden toegevoegd. Het aangepaste dossier inclusief de uitbreiding met twee gemeenten werd ingediend op 6/7/2017. * KSZ Tervuren is in ontwikkeling. Ze voorzien om het dossier in te dienen in 2018.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
---------------------------------	---	---

Sterktes: * Het project BOV vindt ingang bij heel wat partners. De lokale besturen en artsen zijn een belangrijke partner, maar ook andere organisaties willen nauw betrokken zijn. Dit uit zich o.a. in het opnemen van het penhouderschap in deze projecten. * Vanuit de lokale besturen wordt BOV getrokken vanuit verschillende diensten zoals sportdienst, sociale dienst, welzijn, ... en dit geeft een brede kijk op het project. Allemaal zeer gemotiveerde mensen die éénzelfde doel nastreven nl de meest kwetsbare burger de mogelijkheid tot bewegen aanbieden. Hindernis: * Het is niet altijd makkelijk om alle lokale besturen te overtuigen om in te stappen, of huisartsenkringen die verschillende KSZ overschrijden. * In de faciliteitengemeenten verloopt de samenwerking minder evident omwille van de taalcontext. Dit zal zich echter oplossen door de samenwerking in de intergemeentelijke gezondheidsraad van de FG'n (zie andere projectbeschrijving).	* BOV- coach structureel inbedden, met RIZIV terugbetaling. * Opleiding BOV-coach in structureel onderwijsaanbod voorzien zodat binnen enkele jaren er BOV-coaches afstuderen en zelfstandig aan de slag kunnen in de pool.	* Goede en open communicatie over de impact van de verandering KSZ naar eerstelijnszones op dit project en de ingediende dossiers. * Bewegen op verwijzing is een intussen een initiatief waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale projecthouders, ... Hiermee rekening houden bij de communicatie over het project, of de ontwikkeling van nieuwe materialen, is belangrijk om de betrokkenheid en samenwerking die er al is verder te versterken.
--	---	--

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Halle	Operationele doelstelling: AF VB 8 Thema: Beweging, Sedentair gedrag	
--	--	--

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Groepen met lagere SES, Volwassenen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Het dossier werd ingediend op 31/10/2016 en goedgekeurd op 6/12/2016. Trekker is Samenlevingsopbouw-RISO Vlaams Brabant. Logo Zenneland neemt een ondersteunende en adviserende rol op in de verschillende overlegmomenten en bij de verdere uitwerking en opvolging van het project in deze regio. Deelnemende gemeenten: stad Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw. Uitbreiding voor de andere gemeenten voorzien op 6/12 en 7/12/2016. De gemeenten van het Pajottenland wensen te wachten tot er meer duidelijkheid is over de grenzen van de zorgregio's (i.k.v. de hervoming van de Eerstelijnszones). De faciliteitengemeenten St.-Genesius-Rhode, Linkebeek en Drogenbos stappen momenteel niet in wegens de tweetalige context in hun gemeente. Op termijn wordt hier een oplossing geboden via de werking van de IG gezondheidsraad van de FG'n (zie ander project). Maart 2017: eerste BOV-coach Dirk Van Lancker is gestart met voorbereidend werk en kennismaking lokale besturen. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' kunnen huisartsen patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach. De deelnemer krijgt een beweegplan op maat. Gegevensdeling tussen beweegcoach en huisarts gebeurt via Mediris Multi.

Evaluatie: * We mogen spreken van een succes in de Antenne1: Halle-SP-Leeuw en Beersel: 23 huisartsen verwijzen door. Meer dan 30 mensen zijn in coaching. De beweegcoach is een bevlogen persoon. Cijfers voor heel Vlaanderen zijn beschikbaar bij Gezond leven. * In december 2017 is ook regio Pajottenland gestart. Antenne2: Galmaarden, Bever, Herne: Laurent De Bodt. Antenne3: Gooik, Lennik, Pepingen: Belinda Van den Brande. Drogenbos, Linkebeek en SG-Rode: proberen via de Gezondheidsraad Faciliteitengemeenten aan te sluiten. Als ook zij meedoen is heel de kleinstedelijke zorgregio gedekt.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterktes: * Enthousiasme en inzet van de lokale besturen om intergemeentelijk te gaan. 9 van de 12 gemeente doen mee. De 3 resterende zijn de faciliteitengemeenten Linkebeek, Drogenbos en Sint-Genesius-Rode.</p> <p>Hindernissen: * De onzekerheid van de verwijzing door de artsen; de vrees dat het 'droogvalt'. * De parallele ontwikkelingen in de afbakening van de zorgregio's. * Faciliteitengemeenten die wachten op tweetalig materiaal. Dit zal echter op korte termijn worden ondervangen door de IG Gezondheidsraad van de FG'n.</p>	/	* Bij de opstart van het project moeten de nodige materialen en te volgen (Vlaamse) afspraken klaar zijn. * Bewegen op verwijzing is een intussen een initiatief waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale projecthouders, ... Hiermee rekening houden bij de communicatie over het project, of de ontwikkeling van nieuwe materialen, is belangrijk om de betrokkenheid en samenwerking die er al is verder te versterken.

2016-2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Asse	Operatieve doelstelling: AF VB 8 Thema: Beweging, Sedentair gedrag
---	--

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Groepen met lagere SES, Volwassenen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Dit dossier wordt ingediend tegen 31/3/2017. Trekker is de hogeschool Odisee. Alle gemeenten van de kleinstedelijke zorgregio Asse stappen mee in het project. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Logo Zenneland neemt een ondersteunende en adviserende rol op in de verschillende overlegmomenten en bij de verdere uitwerking en opvolging van het project in deze regio. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.

Evaluatie: De zorgregio Asse omvat de gemeenten Affligem, Asse, Dilbeek, Liedekerke, Merchtem, opwijk, Roosdaal en Ternat. * De startvergadering voor de zorgregio Asse is doorgegaan op 22/9/2016. Ingeschreven gemeenten zijn: Ternat, Liedekerke, Opwijk en Roosdaal. Andere geïnteresseerde partners zijn: Fitnation Lennik, 3Wplus. * Een tweede overleg is doorgegaan op 19/10/2016. Odisee hoge school is trekker/penhouder, Liedekerke en Ternat leggen BOV aan hun bestuur voor ter goedkeuring. * Een 3de overleg is doorgegaan op 14/11/2016. Er werd beslist om pas in te dienen tegen 31/3/2017. Ondertussen zijn er engagementen binnen van de gemeenten Affligem, Ternat, Liedekerke, Roosdaal, Merchtem en Dilbeek, de 5 huisartsenkringen en LMN. Dossier werd goedgekeurd mits een aantal aanpassingen. Het aangepaste dossier + uitbreiding met Opwijk en Asse werd ingediend op 6/7/2017 en ook goedgekeurd. * Ondertussen zijn er 3 coaches actief in deze gemeenten.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
<p>Sterktes: * Grote gedragenheid bij de verschillende partners die zich engageren in dit project. * Goed concept, duidelijk plan van aanpak. Hindernissen: * Materialen waren niet tijdig klaar * De verwachtingen naar concrete invulling door Domus Medica, worden niet ingevuld. * Geen geld vanuit het project voorzien voor de werking van coach (telefoon, printer, flyer, ...) * één penhouder in een intergemeentelijke samenwerking is geen evidentie * Project opstarten (verspreiding, bekendmaking) in 2016 wetende dat de afbakening van de zorgregio's hoogstwaarschijnlijk gaan veranderen begin 2017. Dit zorgt voor verwarring en het niet durven nemen van engagementen.</p>	/	* Bij de opstart van het project moeten de nodige materialen en te volgen (Vlaamse) afspraken klaar zijn. * Bewegen op verwijzing is een intussen een initiatief waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale projecthouders, ... Hiermee rekening houden bij de communicatie over het project, of de ontwikkeling van nieuwe materialen, is belangrijk om de betrokkenheid en samenwerking die er al is verder te versterken.

2016 - 2017 - VB - Bewegen op verwijzing in zorgregio Vilvoorde	Operatieve doelstelling: AF VB 8 Thema: Beweging, Sedentair gedrag
--	--

Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Groepen met lagere SES, Volwassenen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap	Subsidie: Vlaams gereguleerd
---	---	--	-------------------------------------

Beschrijving: Het project werd ingediend 31/3/2017 en is officieel goedgekeurd na aanpassingen in oktober 2017. Trekker is het Wijkgezondheidscentrum De Vaart in Vilvoorde. Deelnemende gemeenten: stad Vilvoorde, Wemmel en Kapelle-op-den-Bos. Er zal een overleg gepland worden tot uitbreiding begin 2018. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Logo Zenneland neemt een ondersteunende en adviserende rol op in de verschillende overlegmomenten en bij de verdere uitwerking en opvolging van het project in deze regio. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.

Evaluatie: * De startvergadering voor de regio Vilvoorde ging door op 23/6/2016 onder leiding van Logo Zenneland en het Wijkgezondheidscentrum De Vaart in Vilvoorde. Deelnemende partners: LB Machelen/Diegem, LB Steenokkerzeel, LMN Harno, LDC Wemmel en LB Wemmel, sportdienst Kapelle O/D Bos, Kinégroep Noord Rand en Stad Vilvoorde. Er kwam enkel een officieel engagement van de huisartsenkring Harno. * Ondertussen kwam deze groep nog 2x samen: het Wijkgezondheidscentrum De Vaart wil een werknemer de taak toebedelen om te werken als trekker/coördinerende functie voor de ganse zorgregio, dit wel tegen betaling. Hiervoor wordt gezocht naar een externe financiering. Elke deelnemende gemeente zal een instapvergoeding betalen (in verhouding met het aantal inwoners). Er is nog contact geweest met de gemeenten Grimbergen, Zemst en Machelen voor deelname. Deze gemeenten willen echter nu nog niet toetreden. * Er zijn drie beweegcoaches actief in de deelnemende gemeenten.

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte: * Betrokkenheid van de partners die hun engagement gaven. Hindernissen: * Het is niet altijd evident om een trekker/penhouder te vinden binnen de groep. Het is zeer moeilijk voor een lokaal bestuur om de werking van een ganse zorgregio te dragen dus enkel een organisatie kan deze taak dragen. * Moeilijk om de andere gemeenten bijkomend te laten instappen in het project.	/	* Bij de opstart van het project moeten de nodige materialen en te volgen (Vlaamse) afspraken klaar zijn. * Bewegen op verwijzing is een intussen een initiatief waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale projecthouders, ... Hiermee rekening houden bij de communicatie over het project, of de ontwikkeling van nieuwe materialen, is belangrijk om de betrokkenheid en samenwerking die er al is verder te versterken.

2017 - VB - Bewegen op verwijzing Zorgregio Tervuren (Druivenstreek)	Operatieve doelstelling: AF VB 8 Thema: Beweging, Sedentair gedrag		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Groepen met lagere SES, Volwassenen	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In samenwerking met LMN Druivenstreek is een eerste overleg doorgegaan op dinsdag 16 maart 2017 met de lokale besturen en de artsenkringen. Het concrete verloop is te lezen in vak Evaluatie. Logo Zenneland neemt een ondersteunende en adviserende rol op in de verschillende overlegmomenten en bij de verdere uitwerking van het project in deze regio. Dankzij het project 'Bewegen op Verwijzing' (BOV) kunnen huisartsen binnenkort patiënten met een verhoogd gezondheidsrisico doorverwijzen naar een beweegcoach, of de 'BOV-coach' om de 'zittende' Vlaming aan het bewegen te krijgen. In overleg met de BOV-coach krijgt die een beweegplan op maat.			
Evaluatie: * 1ste overleg is doorgegaan op 16/3/2017 in Tervuren. De gemeenten en OCMW van Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart werden uitgenodigd. In de nm. was er overleg met de voorzitters van de huisartsenkringen. Deze hebben het engagement ondertussen al ondertekend. De naam KSZ Tervuren zal in dit dossier KSZ Druivenstreek heten. * Donderdag 11/5/17: 2de overleg in het Medisch huis met de sportdiensten (voorlopige trekkers) en LMN Natalie Jacquet die de huisartsen vertegenwoordigt. * 29/6/17 bericht van de trekkers dat ze indienen in 2017 niet haalbaar zien. Streefdoel indiening 21/9/2018. * In het najaar blijkt dat de hervorming van de Eerstelijnszones ook mogelijk impact heeft op de regioafbakening. Hierdoor is er bij verschillende partners een zekere terughoudendheid om zich nu al te engageren.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterktes: * Betrokkenheid van partners die mogelijkheden zien in dit project. * Op de gezondheidsraad van 9/1/2018 stond BOV op de agenda= Wezembeek-Oppem en Kraainem, waardoor er mogelijke oplossingen ter sprake werden gebracht. Hindernissen: * Dit is een geen makkelijk verhaal voor de faciliteitengemeenten. 2 van de 6 zijn FG. In De 4 andere gemeenten nemen de sportfunctionarissen het op. Op 29/6 geven ze aan niet meer in 2017 te willen indienen gezien grote werk- en tijdsdruk. Voorstel van de sportfunctionarissen: indiening 21/9 2018. * De hervorming van de eerstelijnszones brengt onduidelijkheid over de impact op deze regio.	/	* Bij de opstart van het project moeten de nodige materialen en te volgen (Vlaamse) afspraken klaar zijn. * Goede en open communicatie over de impact van de verandering KSZ naar eerstelijnszones op dit project. * Bewegen op verwijzing is een intussen een initiatief waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt door verschillende betrokkenen. De PO's, de Logo's, de lokale projecthouders, ... Hiermee rekening houden bij de communicatie over het project, of de ontwikkeling van nieuwe materialen, is belangrijk om de betrokkenheid en samenwerking die er al is verder te versterken.	

MEERDERE THEMA'S BINNEN EEN PROJECT

2017 - V - GM - Gezondheidswandeling rond de thema's valpreventie en gezondheid & milieu	Operatieve doelstelling: AF GM BU CH 1, AF GM BU FY 1, OD V 1 Thema: Gezondheid en Milieu, Val- en fractuurpreventie		
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Senioren	Setting/context: Lokale gemeenschap, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: In samenwerking met lokale partners (lokale besturen, wandelvereniging, intergemeentelijke woonconsulenten, ...) organiseren we een gezondheidswandeling/gezondheidsrally. Op het parcours vinden de deelnemers interessante tussenstops waar men meer te weten komt over valpreventie, gezondheid & milieu. In het voorjaar was er een wandeling met de klemtoon op valpreventie en gezond stoken. * De uitnodigingsflyers zijn terug te vinden in bijgevoegde documenten. * De gezondheidsrallys (met de vragen tijds de wandeling) zijn terug te vinden bij eigen ondersteuningsmiddelen.			
Evaluatie: * Mei: In samenwerking met de interlokale vereniging regionaal woonbeleid, 4 gemeentebesturen en OCMW's (Affligem, Ternat, Roosdaal en Liedekerke), gemeentelijke seniorenraden en vrijetijdsorganisatie's PASAR Ternat en PASAR Roosdaal, organiseerden we een gezondheidswandeling. Met op het parcours interessante tussenstops waar men meer te weten komt over valpreventie, ozon en hitte. Er waren een 50tal deelnemers. * Oktober: In samenwerking met woonwinkel zennevallei, 2 gemeentebesturen en OCMW's (Halle en Sint-Pieters-Leeuw) en wandelclub Sint-Pieters-Leeuw, organiseerden we een gezondheidswandeling. Met op het parcours interessante tussenstops waar men meer te weten komt over valpreventie en gezond stoken. Er waren een 15tal deelnemers.			

Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid
Sterkte : * Samenwerking tussen verschillende gemeentes en OCMW's is meerwaarde, naar bereik, middelen, etc. * Combinatie van thema Valpreventie en G&M. Hindernis: is dat mensen van naburige gemeentes minder snel afzakken.	* Naar de doelgroep senioren zouden ondersteuningsmiddelen met zowel linken naar valpreventie en gezond wonen nuttig zijn, rekening houdend met hun interesses en leefwereld.	/

2017 - TAD - GM - Vorming voor alle jeugdconsultanten en preventiewerkers TAD Vlaams-Brabant			
Operationele doelstelling: AF GM BI 1, AF TAD 10 Thema: Gezondheid en Milieu, Tabak			
Resultaatgebied: Ondersteuning van de implementatie van methodieken met inbegrip van deskundigheidsbevordering	Doelpubliek: Algemene bevolking, Groepen met lagere SES, Jongeren, Kinderen, Rokers	Setting/context: Lokale gemeenschap, Onderwijs, Thuismilieu, Vrije tijd	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Op vraag van de jeugdconsultanten en preventiewerkers TAD in Vlaams-Brabant wordt i.s.m. Logo Oost-Brabant, een vorming georganiseerd rond nieuwe tabaksproducten en wetgeving (gegeven door tabakoloog Hilde Vandecasteele). Aansluitend wordt door de medisch milieukundigen het project 'Meeroken is geen binnenpretje. Praat erover' voorgesteld en de campagnes rond Passief Roken bekend gemaakt.			
Evaluatie: De vorming ging door op dinsdag 19 december 2017 van 9u tot 11u in PIVO Asse. Er waren 16 aanwezigen (preventiewerkers en jeugdconsultanten). De vorming werd als positief ervaren.			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterkte: * We merken dat er steeds meer interesse is in 'dampen / de e-sigaret' als het gaat om rookstop. Deze sessie speelde hierop in. * Combinatie van twee aansluitende thema's die voor het publiek boeiend zijn. Hindernis: de aanwezigen hadden graag de producten (e-sigaretten) eens kunnen bekijken. Maar de tabakologe kon geen meebrengen, omwille van te grote aankoop, productenvoorkeur (te groot aanbod).	Nood aan integratie informeren en gebruik van de e-sigaret / dampen binnen de rookstopcursussen.	Duidelijke richtlijnen i.k.v. de e-sigaret / dampen als onderdeel van (of net niet) een rookstoptraject.	

MEEWERKEN AAN METHODIEKONTWIKKELING

2017 - OE - Meewerken in / Deelnemen aan werkgroepen voor methodiekontwikkeling of beleidsvoorbereidend overleg			
Operationele doelstelling: OD OE Thema: Beweging, Geestelijke gezondheidsbevordering, Gezond eten, Gezondheid en Milieu, Sedentair gedrag, Themaoverschrijdend			
Resultaatgebied: Ontwikkeling van methodieken	Doelpubliek: Algemene bevolking	Setting/context: Eerstelijnsgezondheidszorg, Lokale gemeenschap, Niet-residentiële zorg- en welzijnssector, Onderwijs, Residentiële zorg- en welzijnssector, Thuismilieu, Vrije tijd, Werk	Subsidie: Vlaams gereguleerd
Beschrijving: Binnen de sector zijn steeds nieuwe materialen en methodieken in ontwikkeling. Er zijn ook elk jaar enkele nieuwe tendensen die belangrijk zijn. Logo Zenneland investeert in mankracht in verschillende werk-, stuur- en projectgroepen. Op die manier kan onze loco-regionale ervaring worden meegenomen in deze werkgroepen. Deze samenwerking tussen lokale, regionale en Vlaamse partners werkt onderling versterkend en zorgt ervoor dat wat ontwikkeld wordt gedragen en toepasbaar is. (Gezien de eigenheid van dit project werd geen bereik/adoptie of overzicht van ondersteuningsmiddelen ingevuld)			
Evaluatie: In 2017 is Logo Zenneland betrokken bij de opvolging en ontwikkeling via volgende werkgroepen en stuurgroepen: * Werkgroep advocacy, voorbereiding lokale verkiezingen 2018 * Werkgroep Masterclass Gezonde Gemeente * Projectgroep NOK NOK * Projectgroep 10 daagse Samen veerkrachtig * Stuurgroep schoolfruit * Projectgroep No Steps No Glory * Werkgroep labelling * Werkgroep warme dagen * Werkgroep Woningonderzoeken In de Vlaamse Logo-overlegstructuur neemt Logo ZL drie trekkerschappen op: * Themagroep Voeding & Beweging * Settinggroep Bedrijven * Settinggroep Zorg en Eerstelijns			
Hindernissen en Sterktes	Suggesties voor ondersteuningsmiddelen	Suggesties voor aansluiting beleid	
Sterkte * Het opnemen van trekkerschappen is een engagement in de Vlaamse samenwerking tussen de Logo's. * Afstemming tussen loco-regionale (Logo's) en Vlaamse actoren (PO's, Agentschap, ...) versterkt de samenwerking bij de uiteindelijke implementatie van projecten of op beleidsmatige keuzes die gemaakt worden. * Input geven vanuit de regionale en lokale (praktijk)ervaring i.k.v. gezondheidsbevordering en ziektepreventie biedt een goede aanvulling op de (theoretische) kennis van de PO's. Hindernis * Deelname aan projectgroepen/beleidsvoorbereidende werkgroepen/... vraagt een zekere tijdsinvestering die mee moet worden ingepland naast de reguliere werking, maar het wel waard is als er een engagement is bij alle deelnemers binnen een werkgroep.	* Een implementatieplan moet van bij aanvang een onderdeel zijn van een projectplan.	* Blijvende betrokken van de Logo's, en rekening houden bij beleidskeuzes en bij de ontwikkeling van methodieken ... vergroot het draagvlak bij de uitvoering van het preventiebeleid of de implementatie van methodieken.	

Bijlage: Actiefocussen (Operationele doelstellingen voor de Logo's) 2017

Thematisch

Bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst en darmkanker		
Naam	Omschrijving	Resultaatgebied
AF BVOKA 1	De doelgroepen informeren over en sensibiliseren tot deelname aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker via lokale preventieorganisaties en via lokale besturen binnen gezonde gemeente, in afstemming met het CvKO en, voor Brussel, met de GGC.	Disseminatie van methodieken
AF BVOKA 2	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. de bevolkingsonderzoeken naar kanker, in afstemming met het CvKO en, voor Brussel, met de GGC.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF BVOKA 3	Het in kaart brengen van de nood aan methodieken voor preventieorganisaties m.b.t. de bevolkingsonderzoeken naar kanker	Aanbod van informatie, documentatie en advies
Gezondheid en milieu		
AF GM B	Beschikbaar zijn als eerstelijnsaanspreekpunt voor de individuele burger op gebied van milieugezondheidszorg	Uitvoering van methodieken (naar einddoelgroep)
AF GM BI 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door factoren in het binnenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BI 2	Verbetering van de kwaliteit van het binnenmilieu in basisscholen en secundaire scholen.	Disseminatie van methodieken
AF GM BI 3	Binnenmilieuonderzoeken in het kader van het binnenmilieubesluit en hierover rapporteren.	Uitvoering van methodieken (naar einddoelgroep)
AF GM BU BIO 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door biologische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU CH 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door chemische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU CH 2	Het ondersteunen adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen in het kader van de zware metalen problematiek, in de gebieden bepaald door de Vlaamse overheid.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU FY 1	Het ondersteunen, adviseren en informeren van onder meer professionelen uit de gezondheidszorg, preventieorganisaties en gemeentebesturen bij potentiële milieugerelateerde gezondheidsproblemen of incidenten veroorzaakt door fysische factoren in het buitenmilieu.	Disseminatie van methodieken en Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM BU FY 2	Het ondersteunen van gemeentebesturen in het kader van de problematiek rond niet-ioniserende straling.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF GM VERKEER	Op lokaal niveau werken aan bewustmaking van de gezondheidseffecten van verkeer	Disseminatie van methodieken
Infectieziekten en vaccinaties		
AF IV 1	Het verhogen van de participatie aan de seizoensgriepvaccinatie bij de door de Vlaamse overheid gedefinieerde doelgroepen.	Disseminatie van methodieken
AF IV 2*	Het verhogen van de participatie aan het vaccinatie-programma bij de door de overheid bepaalde doelgroepen via het lokale beleid.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF IV 3	Het mee sensibiliseren over vaccinaties in het algemeen of vaccins in het bijzonder naar aanleiding van de jaarlijks terugkerende Europese vaccinatieweek.	Disseminatie van methodieken
Suicidepreventie		
AF SP 1	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF SP 2	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij groepen met lagere sociaal economische status.	Disseminatie van methodieken
AF SP 3	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij jongeren.	Disseminatie van methodieken
AF SP 4	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij ouderen.	Disseminatie van methodieken
AF SP 5	Het tegengaan van het stigma bij geestelijke gezondheidsproblemen.	Disseminatie van methodieken
AF SP 6	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid via lokale besturen binnen gezonde gemeente.	Disseminatie van methodieken
AF SP 7	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid in het onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF SP 8	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid bij de werkende bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF SP 9	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. het bevorderen van de geestelijke gezondheid.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF SP 10	Het bevorderen van de geestelijke gezondheid in de gezondheids- en welzijnssector	Disseminatie van methodieken
Tabak, alcohol en drugs		
AF TAD 1	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in het onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 2	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol of drugs bij gezinnen.	Disseminatie van methodieken

AF TAD 3	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij specifieke kwetsbare- of risicogroepen.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 4	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij de werkende bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 6	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in de gezondheids- en welzijnssector.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 7	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs in de vrijetijdssector.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 8	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 9	Preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs via lokale besturen binnen gezonde gemeente.	Disseminatie van methodieken
AF TAD 10	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid m.b.t. de preventie van gezondheidsschade door tabak, alcohol en drugs.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
Valpreventie		
AF V 1	Het bekendmaken van de praktijkrichtlijn(en) valpreventie en het promoten van de vormingen van de referentiepersonen bij het netwerk in afstemming met het SEL.	Disseminatie van methodieken
AF V 3	Het promoten van de Week van de Valpreventie.	Disseminatie van methodieken
AF V 4	Het promoten van BOEBS binnen gezonde gemeente.	Disseminatie van methodieken
Voeding en beweging		
AF VB 1	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij de algemene bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF VB 2	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in het onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF VB 3	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij de werkende bevolking.	Disseminatie van methodieken
AF VB 4	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit bij specifieke kwetsbare- of risicogroepen (enkel voor Logo's die betrokken zijn).	Disseminatie van methodieken
AF VB 5	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit via lokale besturen binnen gezonde gemeente.	Disseminatie van methodieken
AF VB 6	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in de gezondheids- en welzijnssector.	Disseminatie
AF VB 7	Het bevorderen van gezonde voeding en voldoende fysieke activiteit in de vrijetijdssector.	Disseminatie
AF VB 8	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen volgens de indeling kleinstedelijk gebied bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid, in het bijzonder het faciliteren van initiatieven 'Bewegen op verwijzing'.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken

Thema-overschrijdend en niet themagebonden

Naam	Omschrijving	Resultaatgebied
AF GEN	Het opbouwen en onderhouden van een netwerk rond 1 of meerdere thema's.	Disseminatie van methodieken
AF OE	Het meewerken met partner- of andere organisaties aan de ontwikkeling en evaluatie van methodieken of het zelf ontwikkelen van methodieken.	Ontwikkeling van methodieken
AF LB	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van de kadermethodiek gezonde gemeente naar lokale besturen	Disseminatie van methodieken
AF LB	Het, op vraag, begeleiden en ondersteunen van lokale besturen bij het uitwerken en opvolgen van hun beleid met betrekking tot gezonde gemeente.	Ondersteuning van de implementatie van methodieken
AF OND	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van het beleidsmodel gezondheid en onderwijs en van de kadermethodiek gezonde school naar de setting onderwijs.	Disseminatie van methodieken
AF WERK	Het thema-overschrijdend of geïntegreerd promoten van het beleidsmodel gezondheid en werk en van de kadermethodiek gezond werken naar de setting werk.	Disseminatie van methodieken

***